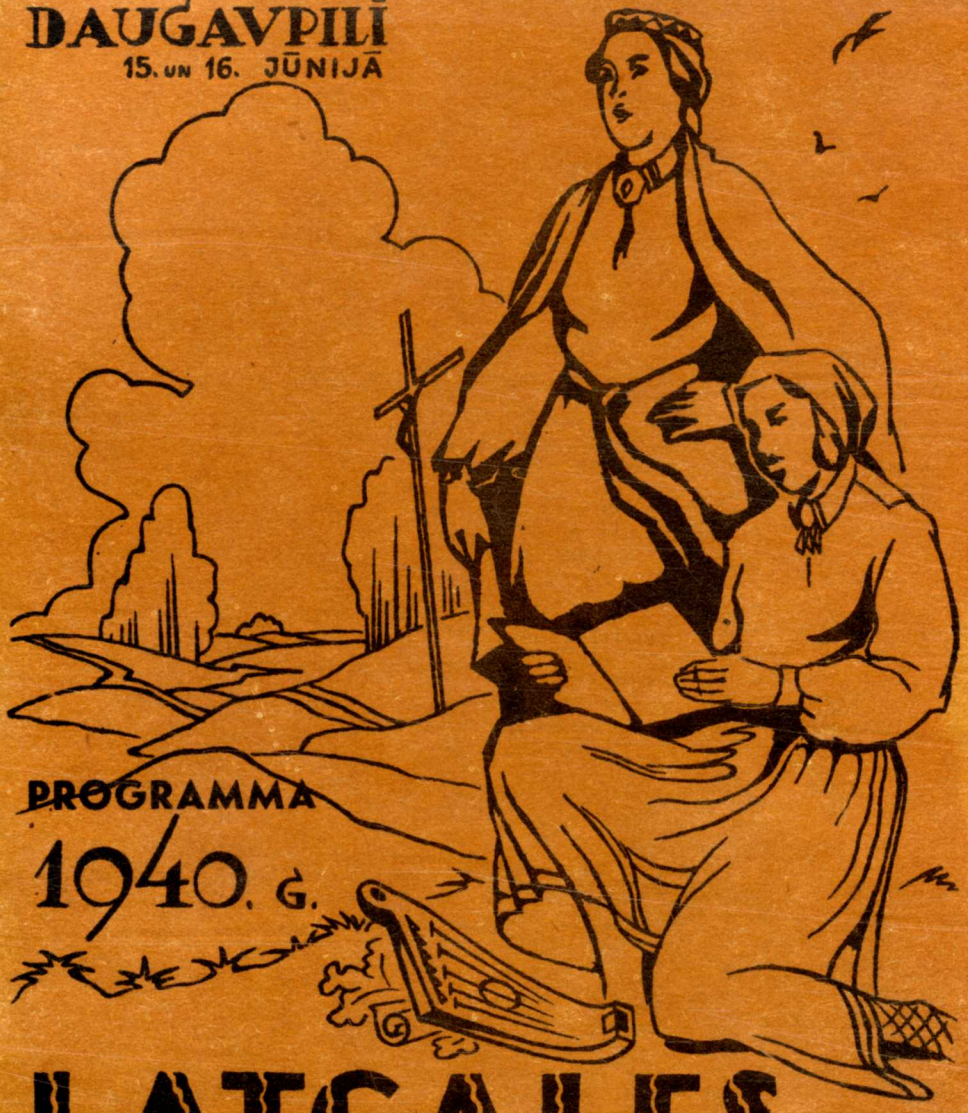
DAUGAVPILĪ
15. un 16. JŪNIJĀ

PROGRAMMA
1940. G.

LATGALES DZIESMU SVĒTKI

Latvijas Republika
Rīgas iela 22a, Daugavpils, LV-5401
LATGALES CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA
Reģ. Nr. 90000066637

1990. gada lasītāj! Tavā priekšā ir unikāls izdevums — 1940. gada Latgales dziesmu svētku programma. To saīsinātā veidā izdevusi Daugavpils TDP IK Kultūras nodaļa — kā velti 1990. gada Latgales dziesmu svētku dalībniekiem.

Apstājies un ieklausies! Tev pretī nāk pusgadsimtu sena vēsture — 1940. gada jūnija vasarīgā, zaļā, vēl mierīgā Daugavpils. Ļaudis no visas Latgales un arī no pārējiem Latvijas novadiem sabraukuši uz Latgales dziesmu svētkiem. Daugavpils šodien ir Latvijas kultūras galvaspilsēta — mūzikas, literatūras, visu mūzu templis. Kara lielgabali vēl dun tālu. Kaut kur Latvijas, kā arī abu pārējo Baltijas valstu liktenis jau ir izlemts... Bet šodien, 1940. gada 16. jūnijā latviešu tauta dzied. Mazā, neaizsargātā Eiropas tauta, senas kultūras un valodas nesēja!

Anna RANCĀNE

Daugavpils Centrālā
Zinātniskā bibliotēka
Vispārējā lasītava
Общий читальный зал

Valsts Prezidenta
KĀRĻA ULMAŅA
labvēlībā un gādībā

Latgales dziesmu svētki

1940. gada 15. un 16. jūnijā
Daugavpili

DAUGAVPILS LATVIEŠU BIEDRĪBAS IZDEVUMS

Laiku laikos latviešu tauta ir saukta par dziedātāju tautu. Tas nozīmē, ka dziesma latvietim vienmēr bijusi un joprojām ir visradniecīgākā savu dvēseles noskaņu izteikšanas forma. Latvietim piemīt spēja lietas un parādības saredzēt īpašā dzejiskā skatījumā — dziesmām apgarot savu dzīves gājumu un visu savu apkārtni. Ar savu dziesmu garu latvietis savā sirdī un savā sētā devis mājvietu daiļumam, bet pasaules priekšā apliecinājis savu kultūru.

Dziesmai mūsu tautas likteņgaitās ir vēl cita nozīme. Tā ir viņas vēsturiskā nozīme. Dziesma visos mūsu vēstures laikmetos ir bijusi vispārliecinošākā tautas gaišāko centienu, cēlāko domu un nesatricināmās gribas paudēja. Dziesma ir tā, kas mūsu tautu izvadījusi cauri vēstures tumšākajām stundām, un dziesma arī iezvanījusi tautas brīvības rītu. Ar dziesmu nācis arī jaunais laiks mūsu zemē, kas latviešu balsīm liek atskanēt tik lepni, kā nekad vēl agrāk.

Kad mūsu tauta vēl atradās politiskā aizbildniecībā, latvju dziesmu svētki bija viens no mūsu varenākiem ieročiem cīņā par labāku nākotni. Šajos svētkos latviešu tauta lepni apliecināja savas sūtības apziņu un garīgo patstāvību. Dziesmu garā tā smēla spēku kulturālu un politisku uzvaru kaldināšanai.

Patstāvīgajā Latvijā dziesmu svētkiem piederējusi ievērojama loma tautas vienības stiprināšanā. Dziesmu svētki vārda pilnā nozīmē ir visas tautas svētki, kad sasaucas novads ar novadu, rokām sadodas laucinieks ar pilsētnieku, visa tauta vienojas kopīgā priekā un lepnumā. Kopīgā dziesmā dzimst

kopības apziņa kā varens nesatricināms vienības spēks. Tas pauž, ka laiku laikos un mūžam

Daugav' — abas malas
Mūžam nesadalas:
Ir Kurzeme, ir Vidzeme,
Ir Latgale mūsu!

Pirmie Latgales dziesmu svētki ir vēsturisks notikums kā Latgales, tā visas mūsu zemes dzīvē. Ar lielu mīlestību un uzcītību Latgale gatavojusies šai lielajai svētku dienai, lai tā izdotos labi un spoži liktu atmirdzēt ezeru zemes skaistumam. Savos dziesmu svētkos Latgale izteic no jauna savu vēlēšanos — būt vienotai sevī un vienotai ar savām māsām Kurzemi un Vidzemi.

Lai katrs lielās svētku dienas līdzdalībnieks un viesis no tuvuma un tāluma dziļi sirdī ieslēdz šo vienības garu kā drošāko ķīlu, ka patiešām

Daugav' — abas malas
Mūžam nesadalas.

Laiku tecējumā pār Daugavpili ļoti bieži karājies kara dieva zobens, un to biežāk klājuši tumši posta un iznīcības mākoņi kā rāmas, mierīgas, saulainas debesis. Daudz un dažādi kungi un karaļi valdījuši pār pilsētu. Katrs no tās ņēmis savu tiesu, bet nekā nav devis. Tādēļ pēc atbrīvošanas cīņām 1920. gadā Latvijas pilsētu saimē Daugavpils iegāja kā izpostīta un izmocīta. Vēl ilgi tā izjuta savu agrāko pārdzīvojumu sekas. Pilsēta pilnīgi atspirga un atveseļojās tikai pēc 1934. gada 15. maija vēsturiskām pārvērtībām. Kad tā paša gada 17. augustā Daugavpili apmeklēja Valsts Prezidents *KĀRLIS ULMANIS*, viņš teica šādus vēsturiskus vārdus:

„Daugavpilieši! Sākiet par Daugavpili domāt citādi! Nedomājiet par Daugavpili kā par kādu mazu, sīku vietiņu. Mācaties no jauna atzīt, kāda Daugavpilij bijusi nozīme kopš seniem laikiem. Šī vieta ir svarīga. Daugava saista mūs ar citām valstīm un citām tautām". Šie Prezidenta vārdi daugavpiliešiem nav pagājuši secen. 15. maija apstaroti, daugavpilieši izbeidza savstarpējo apkarošanos, nevienprātību, daudzu partiju un grupu naidu un vienoti ķērās pie darba. Nepilnos sešos gados no tiešām mazās, sīkās vietiņas, no novājinātas un izmocītas pilsētas, Daugavpils kā pasakā izaugusi par ievērojamu kulturas centru, reizē pārveidojusies arī iekšējā saturā un ārējā sejā. Tam nav nejaušības vai gadījuma rakstura. Tas panākts plānveidīgā un neatlaidīgā darbā, cieši sakļaujoties un sadarbojoties visiem pilsētas iedzīvotājiem bez ticību un tautību izšķirības.

Daugavpils šodien var būt un ir lepna. Lepna, ka var uzņemt Latgales dziesmu svētku dziesmoto pulku un daudzos svētku viesus. Daugavpils lepna, ka tā izvēlēta par vietu notikumiem, kuru priekšā kādreiz nāks un apstāsies vēsturnieks. Nekad Daugavpils, ne kāda cita pilsēta Austrumlatvijā nav pieredzējusi tādu godu, kā šajās dienās pieredz mūsu Daugavpils. Šā gada jūnija dienas, kad mūsu pilsētā bez dziesmu svētkiem notiek daudzi citi svarīgi kultūras sarīkojumi, Daugavpils vēsturē tiks ierakstītas zelta burtiem.

No Daugavpils šajās dienās gavilēdama debesīs ceļas Latgales dziesma; no Daugavpils vēsturiskā muzeja vitrinām savu gaišo valodu runā Jersikas pilskalna izrakumi — Latgales senvēsture; Daugavpilī sakopota liela daļa no labākā, ko sniedz mūsu tēlotāja māksla; sakopoti visi Latgales rakstniecības pieminekļi, viss no pirmā kalendara līdz dienas laikrakstam, un beidzot — no visas Austrumlatvijas uz Daugavpili nākuši mājamatnieki ar saviem darbiem. 20 dzejnieki un rakstnieki Daugavpilī šajās dienās apdzied krāšņo Latgali un tās sirsnīgos ļaudis. Latgales dvēsele visā savā skaistumā un krāšņumā atnākusi uz Daugavpili. Daugavpilij šās dienas vienmēr paliks atmiņā kā dārgas, neaizmirstamas un bezgala skaistas. Šo dienu skaistums nekad nezudīs un daugavpilieši to visiem spēkiem centīsies vēl vairot un košāku darīt. Kad būs izskanējušas svētku dziesmas un izdegušas svētku ugunis, daugavpilieši strādās ar vēl lielāku dedzību un neapsīks darbā par latviskās kultūras vairošanu, par savas dzīves celšanu.

A. Vanags.
Daugavas Vēstneša atbildīgais redaktors.

LATGALES dziesmu svētki.

Laba un sparīga doma dara brīnumus. Tā ierosina darbus, darīšanas dedzībā iekvēldina darītājus un izaudzē lielus notikumus. Tā noticis arī ar Latgales dziesmu svētkiem, kas gan savā apjomā, gan daudzo sarīkojumu saturā pārsniedz visu līdz šim Austrumlatvijā piedzīvoto.

Svētku rīkošanas doma netieši izauga no komponista Alfreda Feila raksta par pirmajiem latviešu koriem Latgalē, kas bija ievietots 1939. g. 25. jūlijā laikrakstā «Daugavas Vēstnesis». Pēc nedēļas — 3. augustā tai pašā laikrakstā jau lasām aicinājumu diriģentiem un sabiedriskiem darbiniekiem, kam interese un piedzīvojumi dziesmu svētku rīkošanā, nākt klajā ar savām domām un ierosinājumiem par Latgales dziesmu svētku rīkošanu 1940. g. vasarā. Dienu vēlāk seko jauns mudinājums:

„Lai dotu iespēju plašākām Latgales koru diriģentu aprindām papildināties savās zināšanās, Valsts Prezidents KĀRLIS ULMANIS uzņēmies sekmēt diriģentu piedalīšanos Rakstu un mākslas kameras rīkotos 6 dienu diriģentu kursos Rīgā. Valsts Prezidents ziedo naudas sumu, ar ko segt 20 kursantiem ceļa izdevumus turp un atpakaļ, līdz ar 25 ls naudā katram no šiem diriģentiem dažādu citu izdevumu segšanai kursu laikā.

Tas ir jauns mudinājums dziesmu svētku rīkošanai Latgalē, jo valsts austrumu daļas koru diriģentiem, kas ar Prezidenta labvēlību un gādību būs piedalījušies kursos, tad nu būtu dota iespēja kursos gūtās zināšanas likt darbā nākamo vasaru: Latgales dziesmu svētkos".

Sākot ar šiem kursiem, ideja par Latgales dziesmu svētku rīkošanu no vārdiem kļūst par darbu, un kad 1939. g. 16. septembrī Rēzeknē Tautas pils zālē notiek Latgales dziesmu svētku rīcības komitejas dibināšanas sanāksme, tajā jau redzam kopā sanākušus visus Latgales lielāko iestāžu vadītājus un redzamākos sabiedriskos darbiniekus. Netrūkst arī tuvāko kaimiņu — zemgaliešu, kuri apliecina latgaliešu un augšzemgaliešu senās un tagadējās saderības tikumu. Jau šajā sanāksmē šī raksta autors var ziņot, ka koru, dziedātāju un sabiedrības atsaucība rīkojamiem dziesmu svētkiem ir ļoti liela: iepriekšējā aptaujā svētkiem pieteikušies vairāk kā 5.000 dziedātāju.

Nodibinas rīcības komiteja. Tajā tepat simts Latgales apgabala, Ilūkstes un Jēkabpils apriņķu sabiedrības pārstāvju. Šī rīkotāju saime ciešā un saderīgā darba kopībā tad nu arī stājas pie svētku priekšdarbu veikšanas. To milzums! Ar katru dienu svētku sarīkojumu programa paplašinas. Kad darba kalni sāk pāraugt darītāju spēkus, nāk talkā Sabiedrisko lietu ministrija un Rakstu un mākslas kamera. Sabiedrisko lietu ministra A. Bērziņa, sabiedriski kulturalā departamenta direktora J. Labsvīra un Rakstu un mākslas kameras priekšsēdētāja J. Druvas personās Latgales dziesmu svētki atrod sirsnīgus labvēļus. Sabiedrisko lietu ministrija dod arī svētku birojam vadītāju, vairākus darbiniekus un svētku laukuma izbūves lietpratējus.

Kad sagatavošanās darbu pirmais lielākais posms godam veikts, rīcības komiteja 1940. gada 15. martā sūta savus pārstāvjus uz Rīgu, lūgdama audienci pie Valsts Prezidenta, lai pateiktos mūsu tautas Tēvam un Gādniekam par doto iespēju šādus svētkus sarīkot un lai ziņotu, ka daudzie tūkstoši dziedātāju un vēl vairāki desmiti tūkstoši klausītāju dara it visu iespējamo, lai lielajos svētkos rādītu savus panākumus kultūras darbā un apliecinātu visu latviešu vienību un vienprātību Latgalē un tās kaimiņu novados. Ar līgsmu vēsti svētku sūtņi atgriežas mājās: Latgales dziesmu svētki notiks Valsts Prezidenta *KĀRĻA ULMAŅA* labvēlībā un gādībā. Prezidenta novēlējums: «Es ceru, ka svētkos būs kopā visa Latgale», sparo un mudina svētku rīkotājus vēl lielākai centībai.

Gaiša ticība Latgales nākotnei, jūsmīga nodošanās sava novada kultūras celšanai un 15. maija siltajā saulē spodrinātā latviskā stāja ir šo īpato tautas svētku gara iezīme. Tai savu labāko daļu devis ne tikai muziķis un dziedātājs vien, bet arī tēlotājs mākslinieks, rakstnieks, vēsturnieks, daiļamatnieks.

Agr. T. MILTS,
Latgales dziesmu svētku administrators

Miljons dziesmai veltītu stundu.

Pirmie kori un orķestri Latgales dziesmu svētkiem pieteicās 1939. gada septembra mēnesī. Līdz tā paša gada 20. decembrim Latgales dziesmu svētkos bija reģistrējušies jau 8.000 programas izpildītāju — koristu un orķestrantu. Pirmie kori svētku programu sāka iestudēt 1939. gada novembrī.

Kaut gan bija izziņots, ka koru pieteikšanās Latgales dziesmu svētkiem jau nobeigta, vēl visu janvāra, februāra un pat marta mēnesi svētku birojā nāca jauni koru un orķestru pieteikumi. Gandrīz vai ikkatram vēli ienākušam pieteikumam bija arī savi dibināti nokavēšanās iemesli, kādēļ svētku rīcības komiteja daļu no pieteikumiem arī ievēroja, bet jaunnodibinātos korus, par kuriem nebija cerību, ka tie vēl pagūs plašo svētku programu iestudēt, sarakstos neuzņēma. 1940. g. 15. martā Latgales dziesmu svētkiem pieteikto koru un orķestru skaits jau bija pieaudzis līdz apaļi 300, no kuriem 242 jaukta sastāva kori, 21 vīru koris un 37 tauru orķestri, kopskaitā 12.426 dalībnieki. Šai lielajā dalībnieku pulkā visvairāk dziedātāju pieteikts no aizsargu koriem, tad seko draudžu un katoļu jaunatnes kori, bet samērā mazāk korus pieteikušas citas biedrības un organizacijas. Neparedzēti straujās pieteikšanās dēļ, jau janvāra mēnesī svētku rīcības komitejai bij jāiespiež dziesmu svētku notis otrā izdevumā. Pavisam iespieda un koriem izsūtija 14.000 eksemplaru dziesmu svētku nošu.

Tā kā daudzas no programā uzņemtām dziesmām ir pirmatskaņojumi un daļa no pieteiktiem koriem un paši diri-

ģenti vēl gados jauni, ar mazu muzikalu pieredzi, tad pirms dziesmu iemācīšanas bija nepieciešams sasaukt diriģentu sanāksmes, lai kopā ar virsdiriģentu pārrunātu jauno dziesmu iztulkojumu un panāktu visu dziesmu vienveidīgu iestudēšanu. Diriģentu apmācības notika decembra un janvāra mēnešos šādās vietās: Rēzeknē, Abrenē, Ludzā, Krustpilī, Ezerniekos, Aknīstē un 2 reizes Daugavpilī. Pēdējā Daugavpils diriģentu sanāksmē 14. janvārī ieradās arī Sabiedrisko lietu ministrs A. Bērziņš.

Lai koru dalībniekus disciplinētu mēģinājumu apmeklēšanā un vispārīgi, lai svētkos ierastos vienīgi tie dziedātāji, kas centīgi apmeklējuši mēģinājumus, svētku birojs pieteikto dalībnieku mēģinājumu apmeklēšanu kontrolēja ar sevišķām veidlapām, kuras katru mēnesi diriģenti iesūtīja svētku birojam. Sniegto ziņu pareizību apliecināja kora diriģents. Visus jaukta sastāva korus iedalīja 25 kopmēģinājuma rajonos (orķestrus 6 un vīru korus 3 kopmēģinājuma rajonos). Katru kopmēģinājuma rajonu pārzināja koru rajona vecākais, kas svētku biroja uzdevumā gādāja par rajona mēģinājumiem, piemērotu telpu sagādāšanu, dalībnieku naktsmītnēm u. c.

Rajona mēģinājumi sākās 1940. g. 14. aprilī un beidzās tā paša gada 2. jūnijā. Mēģinājumi notika pavisam 30 reizes un šādās vietās: Gārsenē, Pļaviņās, Viļānos, Indrā, Krāslavā, Šķaunē, Jēkabpilī, Kārsavā, Daugavpilī, Abrenē, Dagdā, Gulbenē, Līvānos, Neretā, Zilupē, Ilūkstē, Ezerniekos, Rēzeknē, Balvos, Ludzā, Rīgā un Bebrenē. Dažos rajonos kopmēģinājumi notika 2 līdz 3 reizes.

Jau pirms rajonu mēģinājumu sākuma noskaidrojās, ka visi 12.000 svētkiem pieteiktie dalībnieki lielajā koncertā tomēr neieradīsies. Sevišķi rajona mēģinājumu laikā atklājās iemesli, kādēļ daļa koru un lielāks skaits dalībnieku svētkos nevarēs piedalīties. No pieteiktiem 300 koriem, 12 koriem mainījās diriģenti un līdz svētku dienai jaunus diriģentus viņu atvietošanai neizdevās sameklēt. Tādēļ šiem koriem svētku programas iestudēšana bija jāpārtrauc. Daļa koru, kam mazāks dalībnieku skaits, apvienojās ar pagastā lielāko kori un apmācīšanu turpināja 2 diriģenti. No visiem 300 koriem tikai viens koris no piedalīšanās svētkos atteicies dziedātāju nekārtīgās mēģinājumu apmeklēšanas pēc. Šī iemesla dēļ koris paredzētās dziesmas nav varējis pienācīgi sagatavot. Citu koru skaitliskais daudzums samazinājies to grūtību dēļ, kādas tiem sagādāja pagājušā ziema: svētku birojam ir zināmi desmiti un simti gadījumu, kur nepieredzēti aukstajā ziemā koristiem uz mēģinājuma vietu bija jānostaigā pa aizputinātiem ceļiem 10, 20 un vēl vairāk kilometru. Un tad vēl nepietiekoši apkurinātās telpās un mazas vilkaces gaismā izturēt 3—4 stundas ilgu mēģinājumu — tās ir grūtības, kuras visi pieteiktie dziedātāji neizturēja. Daļa dziedātāju, sakarā ar meža darbiem, mainīja dzīves vietu, bet pavasarī pārgāja strādāt lauku darbos Vidzemē un Kurzemē. Visi šie apstākļi kopējo dziedātāju skaitu samazināja līdz 9.000.

Pēc birojā sakopotām ziņām, katrs svētku dalībnieks programas iestudēšanai caurmērā veltījis 16 stundas mēnesī un koru gatavošanās svētku programas iestudēšanai ilgusi 5 mēnešus. Tā tad katrs dziedātājs Latgales dziesmu svētku programai veltījis 80 darba stundas. Pieņemot, ka visā programas gatavošanas laikā dziedātāju un orķestrantu skaits vidēji bijis 10.000, iznāk, ka programas iestudēšanai kopā veltītas 800.000 stundas. Pieskaitot vēl klāt tās stundas, ko katrs dalībnieks veltījis apmeklējot rajona mēģinājumus, var droši teikt, ka Latgales dziesmu svētku programai veltīts vismaz viens miljons darba stundu.

Svētku rīcības komiteja apzinājās, ka viņas pienākums gādāt nevien par svētku programas labu sagatavošanu, bet arī panākt, lai līdzās krāšņai dziesmu skaņai, dziedātāji prastu darināt vēl krāšņāku latvisko tautas tērpu un rotu. Tādēļ rīcības komiteja visā Austrumlatvijā plaši daudzināja tautas tērpu godā celšanu. Lai visi dziedātāji būtu pietiekoši informēti, kādam vajag būt tautas tērpam un kā to darināt, svētku birojs ar Lauksaimniecības kameras starpniecību visiem, kas to vēlējās, par pazeminātu maksu piesūtīja «Novadu tērpu» burtnīcas. Tālāk organizēja tautas tērpu darināšanas kursus, sūtīja lektorus un sniedza rakstiskus paskaidrojumus ar apkārtrakstiem un vēstulēm. Latgales novadu jaunatrastos tautas tērpus, kuri nebija ievietoti «Novadu tērpu» burtnīcās, rīcības komiteja, izmantojot Valsts Daugavpils skolotāju institūta mazpulka dalībnieču sakopotos un skolotājas P. Veisbārtes vadībā apstrādātos materialus, publicēja «Daugavas Vēstneša» pielikumā «Mana Sēta». Aprakstu paraugi atrodas Valsts vēsturiskā muzeja Daugavpils nodaļā un pie vairākiem privātiem kolekcionariem. Lai pamudinātu un dotu gandarījumu centīgākiem tautas tērpu gatavotājiem, rīcības komiteja š. g. februāra mēnesī griezās pie sabiedrības ar idejisku aicinājumu ziedot balvas labākiem tautas tērpu darinātājiem. Par lielu prieku aicinātājiem un visai dziedātāju saimei, aicinājums guva neparedzēti lielu atsaucību. Īsā laikā Austrum-

latvijas apriņķos un tik pat lielā mērā galvas pilsētā Rīgā saradās pāri par 100 kultūras dzīves labvēļu un atbalstītāju. Ziedojumi galvenā kārtā ienāca naudā, mazāk balvās. Par ziedotiem līdzekļiem dziesmu svētku komitejai bija iespējams izgatavot pāri par 200 nozīmīgas un vērtīgas balvas koru un atsevišķu dziedātāju centības apliecināšanai. Daudzas bankas, sabiedrības, organizācijas, iestādes un atsevišķas personas lielākas naudas sumas ziedojušas arī tieši svētku sarīkošanas vajadzībām. Šo labvēļu sarakstu ar pateicību publicējam šai dziesmu svētku programas grāmatā.

Svētku birojs, blakus jau minētiem pasākumiem, iepazistinājis lielo dziedātāju un muziķu saimi arī ar tautas gara mantu vākšanas nozīmi un praktiski noorganizējis tautas gara mantu vākšanas talku. Tāpat, apsverot mūsu armijas pašreizējās lielās vajadzības, organizēta visā Austrumlatvijā cimdu, zeķu, autu gatavošana armijas rezerves krājumu papildināšanai, lai tādā veidā svētku saime būtu savu mazumiņu palīdzējusi arī valsts drošības sargiem.

Lai daudzie tūkstoši dziedātāju un dziesmu svētku apmeklētāju, ierasdamies Daugavpilī, redzētu Austrumlatvijas kulturālo un saimniecisko uzplaukumu, it sevišķi nacionalās valdības laikā, rīcības komiteja no 9. līdz 16. jūnijam noorganizējusi 10 dažāda veida sarīkojumus. Lai visi daudzie pasākumi pēc iespējas izdotos pilnīgi, tad darba idejiskai vadīšanai pieaicināti daudzi lietpratēji no dažādām mākslas, zinātnes un praktiskās dzīves nozarēm. Lielo dziesmu svētku un daudzo blakus sarīkojumu organizēšanai un saskaņošanai nodibinātas 14 komisijas, kuru darbs noritējis ļoti intensivi. Katra no komisijām savu uzdevumu veikšanai caurmērā sasaukusi 20 sēdes, ar kopējo apspriežu ilgumu — 560 stundas.

Blakus lielajam darbam visu nodomāto pasākumu lietderīgā izveidošanā, daudz pūļu bijis jāveltī, lai iegūtu nepieciešamos līdzekļus svētku izdevumu segšanai. Latgales dziesmu svētku budžetā visvairāk izdevumu, apmēram 50.000 ls, prasījusi lielās svētku estrades celšana un svētku vietas piemērošana dziesmu svētku norisei. Estrades un laukuma sagatavošanā liels atvieglojums bija 165 Daugavpils sabiedrības brīvprātīgie talcinieki, kuri palīdzēja kokmaterialu sagatavošanā, un vietējā garnizona karavīri, kas darbojušies līdzi laukuma sagatavošanas darbos.

Pilnam var teikt, ka Latgales dziesmu svētku sagatavošanas darbos piedalījušies tūkstošiem tautas darbinieku, mūsu kultūras dzīves cēlēju kā laukos, tā pilsētās.

Pirmie laicīgie kori Latgalē nodibināti un darbojušies divos Ziemeļlatgales Abrenes apriņķa kaimiņu pagastos: Bērzpilī un Tilžā. Noteiktākām ziņām par šo koru darbības laiku trūkstot, viņu darbības vieta toties ir pilnīgi noskaidrota.

Svešo varu spaidus visvairāk izjuta Latgales centrs un dienvidi, tāpēc itin dabīgi, ka Ziemeļlatgales pagasti varēja it kā brīvāk elpot. Nomaļā Māras zemes stūrītī, kas pieslienas Lubānas ezera purvājam, izdevās uzdīgt Latgales pirmo koru spēcīgajiem asniem. Tos rūpīgi kopa pirmie šajā pusē aicinātie latviešu skolotāji: Andrejs Lesnieks, Jūlijs Kalniņš, Brasliņš un Vickops.

Jāpieņem, ka šo pirmo koru darbības sākums iekrīt 19. g. s. pēdējā ceturksnī. Bērzpils pagasta saimnieki sarunājuši dibināt skolu. Kr. Bombāns savā mājā atļāvis skolai darboties un visi bērnu vecāki vākuši naudu, lai varētu algot skolotāju. Par tādu uzaicināts Andrejs Lesnieks, kas tikko bija beidzis Cimzes skolotāju seminaru. 1875. gadā viņš Beņislavā esot nodibinājis kori. Vecie ļaudis atceras, ka šis koris esot mācījies dziesmas 2. vispārējiem dziesmu svētkiem. Skolotājam Lesniekam aizejot, viņa vietā nāk skolotāji, kas nespēj kori vadīt, tāpēc tā darbība apklust līdz 1884. gadam, kad tas atkal uzstājās skol. J. Kalniņa vadībā.

Šis koncerts esot noticis Bērzpils pag. Vecpils birzē. K. Lezinskis par šo koncertu (Daug. Vēstn. 1939. g. 50. num.) raksta, ka kora dalībnieki(arī vīrieši) gandrīz visi bijuši tau-

tiskos tērpos. Lielu iespaidu esot atstājušas kora dziedātās tautas dziesmas (Ej, bāliņi, lūkoties, Es karā aiziedams, Ej, saulīte, drīz pie Dieva). Klausītājiem sevišķi iepatikusies pēdējā dziesma. To vajadzējis vairākas reizes atkārtot.

Tajā pašā rakstā atrodam ziņas, ka ap 1880. gadu koris nodibinājies arī Strūžānos. Kori uzņēmies vadīt skol. Brasliņš. Beņislavas un Strūžānu koru diriģenti sarunājuši rīkot kopīgu koncertu. Domājams, ka tas noticis 1890. gadā. To varētu uzskatīt par pirmo mēģinājumu rīkot Latgalē vairāku koru koncertu. Ja ievērojam, ka ap šo pašu laiku nodibinājās koris arī Tilžā, skolotāja Vickopa vadībā, tad apm. 1890. gadu var apzīmēt par Latgales pirmo koru rosīgākās darbības sākumu.

Turpmāko gadu gaitā, 1898. gadā, Beņislavas koris izbeidza savu darbību. Diriģenta J. Kalniņa rakstītās un uzglabātās kora notīs esot sastopamas latviešu tautas dziesmas un tā laika komponistu J. Straumes, A. Ores un arī tulkotas vācu dziesmas. Cara himnas krieviskais teksts rakstīts latiņu burtiem, lai dziedātāji — krievu valodas nepratēji to varētu izlasīt. Savu darbību rosīgi turpināja Vickopa vadītais Tilžas koris, kas pastāvējis līdz pat pasaules karam un 1913. gadā vēl labi dziedājis skol. Sestuļa vadībā.

Jaunas dzīvinošas vēsmas Latgales koru dzīvē sāka plūst arī no citas puses. Tā gan ir tāla, sveša mala — Pēterpils, kur 1903. gada 8. oktobrī sāka darboties Pēterpils latviešu muzikaliskā biedrība. Tās dibinātāji bija pirmie Latgales studenti un sabiedriskie darbinieki: Fr. Trasuns, Nik. Rancans, K. Skrinda, Fr. Ķemps, F. Cyukovs, J. Kangars, J. Inekāns, D. Grišāns un E. Rudzeitis. Statutu parakstīšanā pieaicināts arī prof. J. Vītols. Minētajiem vēlāk pievienojās un rosīgi darbojās: A. Skrinda, Vl. Rubuļs, Fr. Logins, A. Jurkāns un St. Mukāns. Biedrība noorganizēja pirmo latviešu kori Pēterpilī. Par tā vadītāju uzaicināja Pēterpils konservatorijas audzēkni J. Tursu. (Tagad Liepājas Annas bazn. ērģelnieks). Vēlāk viņa vietā stājās B. Ķuņķis (tagad Liepājas operas kormeistars), kas vadīja arī pirmo latgaliešu simfonisko orķestri.

A. Smagars (D. V. 1940. g. 90. numurā) atzīmē, ka biedrības kora rīkotajos koncertos pirmo reizi uz skatuves atskanēja Latgales tautas dziesmas. Skanējušas arī citu novadu tautas dziesmas, kas sevišķi izraisījušas sirsnību starp latgaliešiem un pārējo novadu latviešiem un tuvinājušas tos vienotam darbam.

Šis apstāklis nevarēja paiet garām nepamanīts krievu uzraudzības iestādēm. Tās saskatīja biedrības darbībā latviešu

nacionalās atmodas centienus un biedrībai darbību vajadzēja pārtraukt. Biedrību slēdza 1913. gada 13. oktobrī.

Kamēr Pēterpilī rosīgi darbojās muzikaliskā biedrība, pašā Latgalē pēc 1905. gada revolucijas nodibinājās vairāki kori: Balvos (vadīja skol. Puķīts), Līvānos (skol. Šteinbrīks), Barkavā (ērģelnieks Krustāns) u .c. Vislielāko darbu veic Latgales sirdī Rēzeknē nodibinātais latviešu koris. Pie tā šūpuļa stāvējuši ārsts A. Skrinda un skolu inspektors Fr. Obšteins. Kora vadību uzņēmās piedzīvojis ērģelnieks O. Rūniks. Viņa vadīts Rēzeknes latviešu koris 1910. gadā piedalās 5. vispārējos dziesmu svētkos Rīgā.

Par Rēzeknes latviešu rosīgo darbību tajā laikā lasāmi plaši apraksti Latgales laikrakstā «Dryva». Atstāstot kādu sarīkojumu Rēzeknes pilsdrupu kalnā 1908. g. 2. jūnijā, laikraksts raksta: «Vakars beidzās ar jaukām dziesmām, kuras ar savām skaņām pilnīgi apbūra klausītājus. Pēc katras kora nodziedātās dziesmiņas dzirdēja bezgalīgu priecas izsacīšanu ar nenostājošu plaukstās sišanu. Ar «Dievs, svētī Latviju», kuru dziedāja trīskārt, beidzās dziedāšana. Šo dziesmu visi klausījās stāvēdami kājās». Raksts ievadīts vārdiem: «Laimīgā Rēzekne! Šī pilsēta 2. Vasaras svētkos atkal mīļi sveicināja latviešu viesus, kuri sabrauca tajā no visām Latvijas malām».

Rēzeknes latviešiem, ar nenogurstošo cīnītāju Nikodemu Rancanu priekšgalā, pieder arī mēģinājums sarīkot kaut ko līdzīgu Latgales pirmajiem dziesmu svētkiem. 1910. gadā no 5. līdz 9. septembrim Latgales zemkopības biedrībai bija atļauts sarīkot Rēzeknē zemkopības izstādi. N. Rancans un nedaudzie latvieši, kas ietilpa izstādes rīcības komitejā, laikrakstā «Dryva» publicēja uzsaukumu «visiem Latgales koriem, kādi jau pastāv un kādi vēl līdz rudenim tiks nodibināti», piedalīties ar dziesmām «mazos Latgales dziesmu svētkos». Dziesmas ieteica mācīties no A. Skrindas un Fr. Obšteina sastādītās un 1908. gadā Rēzeknē izdotās dziesmu grāmatas jauktiem koriem «Dziesmu vācelīte». Aicinājumā sevišķi tika piekodināts apvilkt «sen-senos tautiskos apģērbus, lai iespaids no tautiskiem apģērbiem un dziesmām būtu vispusīgs».

Kad pienākusi noliktā koru sapulcēšanās diena — 8. septembris, dziesmu skandināšanā varējis piedalīties gan tikai pašu rēzekniešu koris O. Rūnika vadībā. Citi kori, dažādu šķēršļu aizkavēti, nebija varējuši ierasties. Tā labi domātais mēģinājums, jau 1910. gadā sarīkot Rēzeknē kaut ko līdzīgu Latgales pirmajiem dziesmu svētkiem, nebija izdevies.

Latvijas Centrālā Zinātniskā bibliotēka
Vispārējā lasītava
Латвийская Центральная научная библиотека
Общий читальный зал

Rēzeknieši nepagura. Kad viņu ilggadīgais kora vadītājs O. Rūniks aiziet par ērģelnieku uz Balviem, turienes ev.-lut. draudzē, kori uzņemas vadīt S. Brūniņš. Laikraksts «Dryva» apraksta kādu šī kora uzstāšanos 1914. gadā, kad minētais diriģents apvienojis savu kori ar Rēzeknes tirdzniecības skolas kori. Iespaids no apvienotā kora dziedāšanas bijis pacilājošs. Koris dziedājis arī dziesmu «Dievs, svētī Latviju». Šai gadījumā daugavpilieši esot atsūtījuši rēzekniešiem telegramu, kas beigusies vārdiem: «jūs priecājaties, mēs raudam».

Vērojot aprakstus vecajos Latgales latviešu laikrakstos, var nojaust, ka svešās varas spaidi pret Rēzekni nav bijuši tik jūtami, kā pret Daugavpili. Dziedāt latviešu dziesmas Daugavpilī bija noliegts. Daugavpils dziesmu mīļotāji uzturējuši draudzīgus sakarus ar Grīvas latviešiem, jo tur kā Kurzemes daļā latviski dziedāt bija atļauts. Aizliegums ap 1906. gadu gan Daugavpilī ticis pa daļai atcelts, bet īstu brīvību dziesmās Daugavpils latvieši varēja izjust tikai neatkarīgās Latvijas valsts laikā.

Jau 1923. gada jūlijā komponists Em. Melngailis, savācis lielāku dziedātāju pulku gan no Rīgas, gan cituriences, pirmo reizi lika latviešu dziesmām spēcīgi atskanēt Daugavpilī. 1924. gada 1. jūlijā, Rēzeknes vēsturiskajā pilskalnā, institūta direktora K. Dāvja un diriģenta N. Viduleja ierosināti, pirmos dziesmu svētkos pulcējās Rēzeknes latv. biedrības, skolotāju institūta un ģimnazijas kori, kopskaitā ap 200 dziedātāju. Šis pirmais mēģinājums labi izdevās un pēc nepilna gada — 1925. gada 17. un 18. maijā Rēzeknē notika pirmie lielākie dziesmu svētki. Tajos piedalījās 50 organizaciju, baznīcu, vidus- un pamatskolu kori ar 2000 dziedātājiem virsdiriģentu A. Bobkovica, N. Viduleja un V. Pauliņa vadībā.

1927. gada 21. un 22. maijā Rēzeknē notika dziesmu diena. 1929. gada 2. jūnijā tāda notiek arī Daugavpilī, kur bez latviešu kopkora, virsdiriģenta T. Reitera vadībā, atsevišķi uzstājās arī cittautu kori.

Krietni lielāku dalībnieku skaitu uzrāda 1935. gada 30. maijā Rēzeknē rīkotie dziesmu svētki, atzīmējot Latgales atbrīvošanas 15 gadu atceri. Svētkus ar savu klātbūtni pagodināja Valsts Prezidents *Kārlis Ulmanis,* sacīdams tautai lielu svētku runu. 4200 dziedātāju lielo organizaciju, vidus- un pamatskolu kopkori vadīja virsdiriģenti A. Bobkovics, S. Duks un A. Feils.

Nākošā 1936. gada 15. maijā, Daugavpilī notika pirmie Daugavpils novada dziesmu svētki, atzīmējot Vienības nama

pamatakmens likšanas dienu. Svētkos dziedāja 1200 dziedātāju, virsdiriģentu A. Feila un J. Stabulnieka vadībā.

Pārskatā redzams, ka dziesmu svētku dalībnieku skaits augtin aug. Koru skaits Latgalē strauji audzis arī pašos pēdējos gados. Atjaunotās valsts dzīves apstākļi nenojaužamu svētību nesuši arī linu un ezeru zemei — Latgalei. Jaunu rosīgu kora vadītāju stāšanās darbā radijusi izdevīgus apstākļus jaunu koru dibināšanai. Te lieli nopelni arī Aizsargu organizacijai, kuras kori dziesmu svētku koru sarakstā sāk ieņemt arvienu plašāku vietu. Ja šie jaunie kori dziesmu atskaņošanā nav vēl sasnieguši citu novadu korus, tad tas ir tikai ilgāka laika jautājums. Nemitīgi gādājot par Latgales koru vadītāju muzikalo izglītošanu, celsies arī viņu vadīto koru spējas.

1940. gada Latgales dziesmu svētki Daugavpilī ir jauns kāpiens Latgales koru attīstības gaitā. 8000 dziedātāju, kas 16. jūnijā, virsdiriģenta T. Reitera vadībā ar latviešu dziesmām trīcinās Stropu mežu, savas balsis laidīs tālu pāri priežu galotnēm uz visām Latgales malām. Svētku estrade būvēta tā, ka dziesmu skaņas plūdīs no Daugavas krastiem un dosies uz ziemeļiem Latgales kalnos un ielejās. Pirmo Latgales koru saucēja balss, kas nāca no Latgales ziemeļiem un cauri svešas varas spaidiem visvēlāk aizsniedza Daugavpili, tagad 4 Latgales, Ilūkstes, Jēkabpils apriņķu, Rīgas un citu valsts novadu viesu dziedātājiem piedaloties, no šejienes kā brīvas, laimīgas tautas dēlu un meitu dziesmota atbalss, pēc 50 gadiem dosies atpakaļ. Tā vēstīs, ka latviešu dziesmu Latgalē neviens vairs nespēj apklusināt!

Kora dziesmas kopšanā Latgalē lieli nopelni ir arī Latvijas katoļu jaunatnes biedrībai. Tai ir pāri par 100 nodaļu, ar apm. 10.000 biedru. Tā ir viena no plašākām organizacijām Latvijā un it sevišķi Latgalē, jo nodaļas pastāv katrā draudzē. Ievērojot tās saistību ar baznīcu, visi draudžu kori ietilpst L. K. J. b-bas kopkorī. Tādēji L. K. J. b-ba ir bijusi spēcīgs dziesmas un muzikas propagandas faktors Latgalē. Katra nodaļa ir rīkojusi lielāku skaitu dažādu sarīkojumu, kuros izcila vieta ierādīta kora dziesmām. Rīkoti arī daudzi koncerti. Daži labākie kori neskaitāmas reizes ciemojušies kaimiņu pagastos. Notikuši arī vairāki kopkoru koncerti.

Ievērojamākās L. K. J. b-bas dziesmu dienas ir notikušas Viļānos: 1932. g. 7. augustā, kur brīvdabā uzstājās (Viļānu, Varakļānu, Atašienes, Vidsmuižas, Rikavas, Ciskādu, Rēzeknes un Bērzgales) 8 kori ar apm. 200 dziedātājiem, virsdiriģentu

A. Rupaiņa un J. Lukševica vadībā; tad 1936. gadā, 12. jūlijā, vēl plašākos apmēros (apm. 300 dziedātāju) virsdiriģenta A. Rupaiņa vadībā. L. K. J. b-bas Daugavpils nodaļas 10 g. jubilejas svinībās 1937. g. 6. maijā vienkopus uzstājas 5 nodaļu kori ar apm. 200 dziedātājiem, diriģentes B. Reinfeldes vadībā. Andrupenes svētkos 1938. g. 16. jūnijā uzstājās arī 5 kaimiņu nodaļu kori ar 150 dziedātājiem, diriģentu K. Zalana un Tomaševica vadībā.

Šādi vairāku koru salidojumi notikuši daudzās vietās un lielāko tiesu sakrīt ar kādas L. K. J. b-bas nodaļas pagodināšanu jubilejas svētkos. Taču šo dziesmu talku rosību ir ievadījuši L. K. J. b-bas rīkotie vispārējie dziesmu svētki Aglonā, kuros piedalījušies visi aktivākie un labākie L. K. J. b-bas nodaļu kori no visas Latvijas.

Pirmie L. K. J. b-bas dziesmu svētki Aglonā notika 1931. gada 15. augustā. Tajos piedalījās 30 nodaļu kori un dažu vidusskolu jaunatne, kopskaitā apm. 2000 dziedātāju, virsdiriģentu A. Rupaiņa, Pliča un P. Sarkaņa vadībā. Estrade bija celta Aglonas ģimnazijas nama priekšā, kas kuplās dziesmu skaņas meta tālu pāri Cirīša ezeram. Šajos svētkos sajūsminātais dzejnieks K. Plencinieks arī uzrakstījis dzejoli «Dziesmu kalnā», ko komponējis J. Norvils, un kas skandināta neskaitāmas reizes.

Otrie L. K. J. b-bas dziesmu svētki Aglonā notika 1935. gada 15. augustā. Tajos piedalījās 40 nodaļu kori ar apm. 1500 dziedātājiem. Virsdiriģenti bija A. Rupainis un S. Duks. Šiem L. K. J. b-bas svētkiem pirmo reizi tika arī iespiests dziesmu krājums «Latgaļu dzīsmas», kas savukārt veicinājis dziedāšanu Latgalē un atsvaidzinājis nodilušo latgaļu dziesmu repertuaru, ko līdz šim Latgalē diktēja F. Obšteina un A. Skrindas izdotā vienīgā «Dziesmu vācelīte».

Līdztekus saviem svētkiem, L. K. J. b-bas nodaļu kori arī dzīvi piedalījušies vispārējos Latvijas dziesmu svētkos, kā arī vairākās citās dziesmu dienās un Pļaujas svētkos, kas rīkotas Latgalē. Arī 1940. gada Latgales dziesmu svētkos Daugavpilī piedalās vairāki L. K. J. b-bas kori.

Zūl. Rokitis.

Baznīcas dziesma Latgalē.

Tāpat kā ikkatrā katoliskā novadā, arī Latgalē baznīcas dziesma visumā sastādās no trim elementiem, pilnīgi dažādiem pēc rakstura, izcelšanās un nozīmes ritualā. Tie ir:

1. liturģiskie dziedājumi,
2. māksliskie kordziedājumi,
3. garīgās tautdziesmas.

Liturģiskie dziedājumi ir tikpat veci, cik veca kristietība, daži pat vēl vecāki, proti tie, kuru pirmparaugus muzikas pētnieki atraduši jūdu un sengrieķu templu dziedājumos. Katoļu baznīca vēl šobaltdien cenšas stingri turēties pie tās dziedājumu redakcijas un tām dziedāšanas tradicijām, kādas noteiktas un fiksētas pāvesta Gregora I laikā († 604. gadā). Tāpēc liturģiskos dziedājumus mēdz saukt arī par gregorianiskiem dziedājumiem vai par gregorianisko koral i.

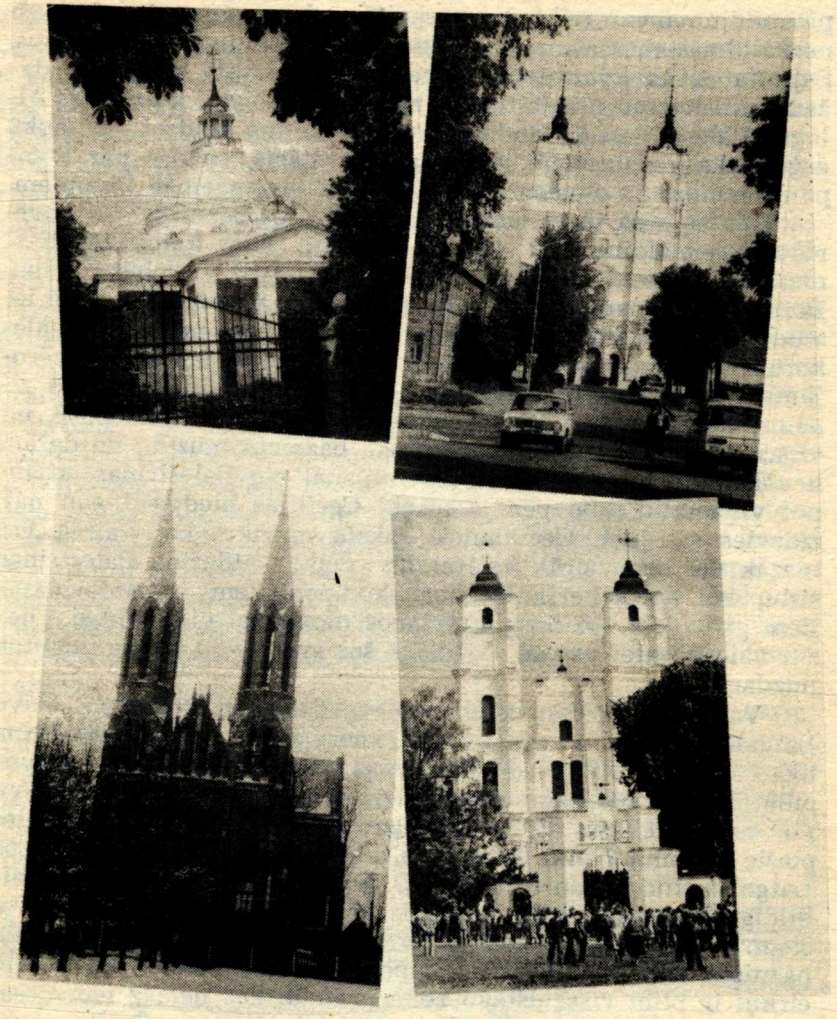
Latgales dievnamos šīs senās melodijas skan tāpat kā it visos katoliskos dievnamos virs zemes. Arī te viņas tiek rūpīgi sargātas un koptas. Zināms, arī te, tāpat kā visur citur, izpildījuma ārējais spožums un techniskā pilnatne atkarīgi no izpildītāju techniskām spējām. Pēc rituala noteikumiem izpildīšana piekrīt dievkalpojumu vadītājam—mācītājam un baznīcas korim; ja kora nav, atbildi dzied ērģelnieks.

Mēģinājumi un mudinājumi piesaistīt liturģisko dziedājumu izpildīšanā visu draudzi nekad nav apklusuši. Tomēr taustāmu panākumu tam nav bijis ne Latgalē, ne citās katoliskās zemēs. Par to nav jābrīnās, jo arī muziķiem specialistiem, ja tie nav speciali nodarbojušies ar katoliskās baznīcas muzikas studijām, gregorianiskais koralis ir savā ziņā terra incognita. Tam

vairāki iemesli. Vispirms — attiecīgā literatura grūti pieejama. To izdod vai vienīgi baznīcas pārvalde garīdzniecības vajadzībām. Muzikas vēsturēs un muzikas vēsturiskās chrestomatijās reizumis var atrast vienu otru paraugu, bet mūsdienu nošu rakstā iespiestu. Katoļu baznīca turpretim vēl šobaltdien lieto t. s. koraļnotis, apmēram 12. gadsimta nošu rakstu, seno neumu tālāko attīstības pakāpi: četrkantainas (un rombiskas) zīmes, uz četrām nošu līnijām rakstītas. Koraļnotis nepārprotami apzīmē vienīgi skaņas augstumu, bet ne ilgumu; tas atkarīgs no katrreizējā teksta saskaņā ar zināmām izpildījuma tradicijām. Atsevišķas nots ilgums tā tad var mainīties atkarībā no teksta. Un tas nav jāuzskata par koraļnots trūkumu; šinī gadījumā tā ir taisni viņas priekšrocība, kuras nav mūsdienu nošu rakstam, jo tas ir pilnīgi noteikts, viennozīmīgs, tādēļ koraļnoti aizstāt nevar. Kas grib iepazīties ar gregorianisko korali, tam papriekš jāiemācās īpatnais koraļnošu raksts. Šis apstāklis sagādā mūsdienu muziķim, pie tagadējā nošu raksta pieradušam, zināmas grūtības gregorianisko melodiju studēšanā. Tomēr tās ir tīri techniskas grūtības, ar kurām samērā viegli galā tikt. Nopietnākas grūtības rodas citā sakarībā.

Visi rituàlie dziedājumi pēc būtības pieder dramatiskai muzikai. Tai nevar pieiet vienīgi ar absolutās muzikas mērogu. Jāievēro ir teksts, ir situacija darbības norisē, ar kuru muzika saistās, no kuras tā izriet. Garīgajā muzikā bez tam vēl sevišķi svarīgi vispārreliģiozais un specifiski konfesionalais moments, kā arī vēl daudz citu lietu. Un te muziķis, ja viņš reizē nav arī garīdznieks - teologs, bieži saduras ar jautājumiem, kas viņam sveši un uz kuriem muzika pati par sevi atbildi nedod. Īsi sakot, ar muzikalām zināšanām vien iespējams aptvert tikai gregorianisko melodiju ārējo čaulu, un arī to par tik, par cik vispār iespējams vērtēt mākslas darba formu, nepazīstot tā idejisko saturu.

Ievērojot visas šīs grūtības, jāpieņem, ka gregorianiskais koralis nekad nekļūs parastajā nozīmē populars. Gregorianiskajām melodijām ir vēl viena savdabīga īpatnība, kas dažā ziņā pat iespaidojusi Eiropas muzikas attīstību. Proti, šīs melodijas radītas vienbalsīgai dziedāšanai; daudzbalsīgs salikums viņām ne tikai nav vajadzīgs, bet viņas taisni pretojas harmonizēšanai, un visi gregorianisko melodiju harmonizējumi jāuzskata par kompromisu starp melodijas garu un harmonijas prasībām. Tas pats sakāms arī par ērģeļu pavadijumiem šīm melodijām. Bet dievkalpojuma norisē ir daudz momentu, kas

LATGAĻES SKAISTIE DIEVNAMI.
1. Aglonas baznīca. 2. Rēzeknes vecā baznīca. 3. Svētās Jaunavas Marijas baznīca Daugavpilī. 4. Nautrēnu baznīca. 5. Sv. Donata baznīca Krāslavā. 6. Līksnas baznīca.

prasās pēc krāšņa muzikala ietērpa, kādu var dot tikai daudzbalsīgs dziedājums. Tāpēc kopš seniem laikiem pastāv tieksme, svarīgākiem dziedājumiem, it sevišķi mesas galvenajām daļām, ņemt māksliskās muzikas sacerējumus. Gandrīz bez

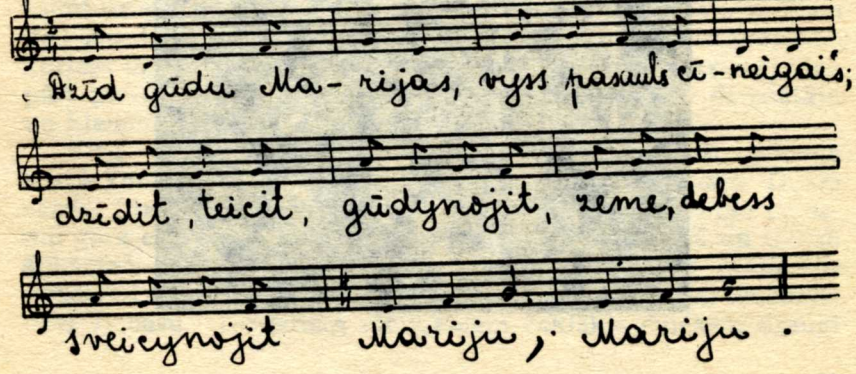
pārspīlējuma var teikt, ka neskaitāmi komponisti uzrakstījuši neskaitāmas mesas un atsevišķus dievkalpojuma dziedājumus. Saprotams, ka kvantitates lielumam atbilst arī kvalitates dažādība: sākot no nemirstīgiem mākslas darbiem, ko devuši Allegri, Palestrina, Orlandus Lasus u. c. un beidzot ar lauku ērģelnieka ražojumiem, kuri dažkārt stāsta vienīgi par komponista cīņu ar elementariem harmonijas mācības likumiem.

Kas no visa tā visbiežāk skan Latgales baznīcās? Ja novērojumi nemaldina, tad varētu teikt tā: īstos katoliskās baznīcas muzikas klasiķus ir nācies dzirdēt maz. Nebūtu pielaižams, ka tam par iemeslu ir baznīcas koru nespēja pienācīgi iestudēt klasiķu darbus. Īstais iemesls laikam tas, ka Latgales koru simpatijas mākslīskās baznīcas muzikas laukā, cik vērojams, pieder cecilianiešiem. Cecilijas biedrība, kā zināms, nodibinājās Vācijā pagājušā gadsimta pirmajā pusē, un viņas mērķis — atbrīvot mākslisko baznīcas muziku no dažām nevēlamām parādībām un vest atpakaļ pie Palestrinas, atjaunot viņa stilu. Šo pēdējo mērķi Cecilijas biedrībai gan nav izdevies sasniegt. Cecilianieši raksta muziku, kas vairāk vai mazāk vērtīga, vairāk vai mazāk veikli atdarina Palestrinas stilu, bet — piekeršanās šiem komponistiem — atdarinātājiem galu galā nozīmē piekeršanos muzikalai viduvējībai. Diezin vai Latgalei vispār vajadzīgs šos svešzemju eksperimentus līdzdarīt...

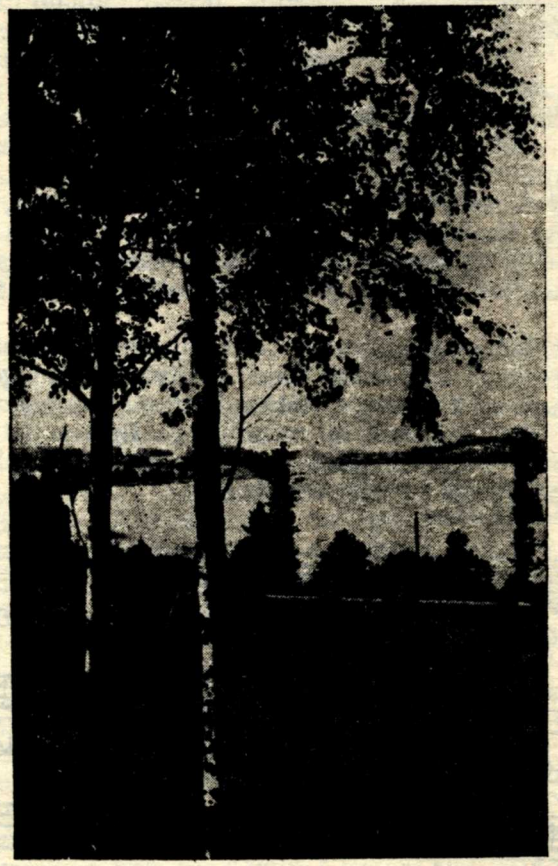
Valsts pastāvēšanas pirmajos gados, kad kulturalā dzīve Latgalē tikko sāka brīvi rosīties, kad arī kori un kordziedāšana tikko sāka veidoties, tad bija vismaz saprotams, ja meklēja «populārākās» kora kompozicijas un, pēc tām tiecoties, nokļuva pie cecilianiešiem un viņu epigoniem. Bet tagad Latgales plašie dziesmu svētki liecina, ka dziedātāju kori atrodami visos Latgales stūrīšos un turklāt tādi, kas spēj iestudēt plašu un atbildīgu programu. To starpā ir arī daudz baznīcas koru. Vai šiem koriem, vismaz lielāko centru koriem, nebūtu pa spēkam baznīcas muzikas klasiķu kompozicijas? Baznīcas muzikas apcirkņi ir pilni visskaistāko zelta graudu, kas nemaz nav nesasniedzami; jāprot, jāgrib tikai pareizi izvēlēties. Sacīto nevajag saprast kā uzbrukumu cecilianiešiem, baznīcas muzikas klasiķu atdarinātājiem, bet vienīgi kā aicinājumu vairāk pievērsties klasiķiem pašiem.

Trešais baznīcas dziesmas veids ir tas, ko sākumā apzīmējām par garīgām tautas dziesmām. Pēc formalā veidojuma tās līdzīgas luteraņu koraļiem, kuru veids, kā zināms, patapināts tieši no katoļu baznīcas dziedājumiem. Daudzi no tiem vēl tagad kopēji abām konfesijām vai nu teksta, vai melodijas ziņā, vismaz valsts rietumu daļā, kur arī katoliskās baznīcas muzika stāv vācu komponistu iespaidā. Latgale šinī ziņā bijusi atkarīga vai vienīgi no Polijas un no turienes patapinājusi savas tautmērīgās garīgās dziesmas. Viņu muzikalā valoda krietni citādāka nekā tā, kas skan no pirmsreformacijas koraļiem. Daudzrindīgu gandrīz nav, lielāko tiesu visi četrrindīgi. Vispār formalā ziņā viņi stāv tuvu laicīgai tautas dziesmai, zināms, poļu tautas dziesmai. Bet latvieša muzikalā izjūta ir daudz ko pārveidojusi pēc savas gaumes un vēl turpina pārveidot. Tapšanas, veidošanās process te vēl pilnā gaitā: tauta vēl tagad turpina veidot savu dziesmu. Tāpēc šīs dziesmas tautai patiesi tuvas, viņās un caur viņām dažkārt aizgrābjoši skaisti izpaužas tautas reliģiskās jūtas un reliģiskā aktivitate. Šīs dziesmas dzied starplaikā starp atsevišķiem dievkalpojumiem vai to daļām, reliģisko procesiju laikā, pie krucifiksiem krustcelēs klusos maija vakaros u. t. t. Viena daļa ir arī tādu, kas ietilpinātas dievkalpojuma ceremonialā. Katrai tautai, katra bīskapa novadam (diecezei), pat katrai draudzei ir savas iemīļotākās dziesmas, blakus citām, vispārpieņemtām. Ar šīm dziesmām baznīca, šķiet, atradusi īsāko un pareizāko ceļu uz tautas sirdi. Varbūt taisni šīs dziesmas un ar tām saistītās ceremonijas padara katolicismu par īstu tautas reliģiju.

Ir pazīstama lieta, ka tur, kur tauta pati veido savu garīgo dziesmu, pēdējai arvien ļoti liela līdzība ar laicīgo dziesmu. Tas vērojams arī Latgalē, sevišķi spilgti pie tām melodijām, kas nav tieši patapinājumi no citurienes. Ilustracijai lai noder šāds piemērs. Pagājušā gada maijā pie kāda krucifiksa Rēzeknes tuvumā varēja dzirdēt dziedam:

Kā redzams, no 5. takts sākas melodija, kas pilnīgi līdzīga tagad visā Latvijā pazīstamai Latgales tautas dziesmai. «Puri, puri, meži, meži». Lai neviens nedomā, ka te noticis kaut kāds pārpratums, vai ka toreiz dziedot kaut kas nav bijis ņemams nopietni. Nē! Vajadzēja redzēt, cik nopietni, cik aizgrābjoši sirsnīgi vecas māmiņas un jaunas meitenes tur dziedāja. Tik nopietni un sirsnīgi, ka garāmgājējs svešnieks apstājās, klausījās un sevī nodomāja: Tā tauta nevar pazust, kam ir sava tēvu zeme, sava dzīva reliģija un savas pašu dziesmas sevis izteikšanai un sava Dieva slavināšanai.

Ja tautas dziesmu teicēja un skaņdinātāja senos laikos bija galvenā kārtā tautu meita, tad latviešu mākslas dziesma savos pirmsākumos lielāko atbalstu guva vīru koros. Tā pirmajos vispārējos dziesmu svētkos no 1003 dziedātājiem 791 bija vīrietis un tikai 212 sievietes. Arī līdz pat 4. dziesmu svētkiem, kas notika 1895. gadā, vīru balsis lielajos svētkos bijušas skaitliskā pārsvarā. Apvienotie vīru kori tad arī izpildījuši lielāko daļu programas. Sākot ar 5. un it sevišķi 6. dziesmu svētkiem, dominējošā vieta kā programā, tā arī dziedātāju skaitā jau ir jauktajiem koriem. 6. svētkos piedalās tikai 4 vīru kori. Vēlāk gan vīru koru skaits pamazām aug. Septītajos piedalās 9, astotajos 12 un devītajos jau pat 30 vīru koru ar 982 dziedātājiem.

Latgales kori lielajos dziesmu svētkos sāk līdzi dziedāt tikai sākot ar piektajiem. Tad Latgale lielajam dziedātāju pulkam dod jau dažus jauktos korus. Ja vecākajiem Latgales jauktiem koriem dziesmās aizvadīto gadu skaits sniedzas jau krietni vien pāri piecdesmitam, tad vīru koru dziesma ceļu pie dziedātāju un klausītāju sirdīm atradusi tikai pēdējos 20 gados.

Vīru koru dziesmu cēlēji mūsu novadā bijuši galvenā kārtā karavīri. Te godam minams ģenerała Nikolaja Dūzes vārds. Lielais dziesmu draugs daudz laba darījis latviešu dziesmu gara celšanai Daugavpils garnizonā un tā tuvākā un tālākā apkārtnē. Viņa komandētā pulkā 1924. un 1925. g. pastāvējis virsnieku koris, kurā pats ģeneralis (toreiz pulkvedis) dziedājis līdzi 1. basu. No citiem virsniekiem čaklākie dziesmu draugi

bijuši pulkv. leitn. Lagzdiņš, kapt. Sināts un brāļi Petrīši. Pulkā katru gadu noturētas dziedāšanas sacensības starp atsevišķām vienībām. Vēlāk šādas sacensības notikušas visas armijas mērogā. Dziedāšanas sacensības modinājušas lielu interesi. Viens pēc otra nodibinājušies pastāvīgi karavīru vīru kori, kuru dziedātāji sastādījušies galvenā kārtā no virsdienesta karavīriem.

1931. gadā dibināts koris Dobeles kājnieku pulkā. Par kora pastāvēšanu un sekmīgu darbību daudz rūpējies tagadējais Valsts Prezidenta pils komandants pulkv. Bebris, kas toreiz komandēja bataljonu Dobeles pulkā. Šī kora pirmais diriģents bija Fr. Tomsons. Korī ap 50 dziedātāju, un tas piedalījies vairākos dziesmu svētkos. Devis arī patstāvīgus koncertus gan Daugavpilī, gan arī Ilūkstē, Krāslavā, Dobelē un radiofonā.

Dažus gadus vēlāk dibinājušies vīru kori arī Aizputes kājnieku pulkā un Jātnieku pulkā, kur dziesmu gara sekmētāji bija šo pulku komandieri — ģeneralis (toreiz pulkvedis) Buks un plkv. Vaivads. Aizputiešu koris dziedājis daudz Daugavpils tuvākā apkārtnē: Mežciemā, Laucesā, Bebrenē, Kaldabruņā un Indrā. Arī pie citām vienībām savā laikā Daugavpils garnizonā ilgāku vai īsāku laiku pastāvējuši vīru kori. Vīru koru dziesmas attīstību Latgalē sekmējusi arī Kara skola, kuras gadskārtējie vasaras koncerti Daugavpilī un tās tuvākajā apkārtnē arvien bijuši ierosinoši. Pie K. s. virsnieku vietnieku nodaļas kori nodibināja 1937. gadā pulkv. leitn. Lobe. Šis koris kopš tā laika katru gadu Daugavpilī devis divus patstāvīgus koncertus un piedalījies arī daudzos svinīgos aktos un citos sarīkojumos.

Pēdējos gados Latgalē nodibinājušies daudzi vīru kori un dubultkvarteti pie aizsargu nodaļām un citām organizacijām.

Apvienotai Latgales vīru koru saimei Latgales dziesmu svētkos talkā nāk daudzi labākie vīru kori no visiem novadiem. Lielākās vienības no tiem ir Kadetu koris un «Dziedonis». Latgales dziesmu svētku vīru kopkoris ir lielākais, kāds jebkad mūsu zemē dzirdēts, jo te kopā pulcējušies 25 vīru kori ar 1176 dziedātājiem. Lai tad nu šie svētki pašķir ceļu vīru koru tālākai attīstībai Latgalē un visā zemē!

Voldemaks Rullis.

Tauru orķestru attīstība Latgalē.

Blakus lielajam dziedātāju pulkam arī tauru orķestri cītīgi gatavojušies lielajiem svētkiem, lai apmēram 500 instrumentu kopskaņā rādītu savus līdzšinējos sasniegumus triju autoru jaundarbu atskaņojumos. Runājot par Latgales tauru orķestriem, gribu īsumā pieskarties arī to attīstībai. Vēl tikai dažus nepilnus gadu desmitus atpakaļ tauru orķestri Latgalē bija samērā reti sastopami. Tie bieži komplektējās no 5—7 muziķiem, kurus bija radījusi vajadzība deju spēlēšanai. Parasti tos noorganizēja bijušie kara orķestru muziķi, kas pēc zināma laika atgriezās atpakaļ savās lauku sētās. Materialo interešu vadīti, šo orķestru vadītāji necentās savu trūcīgo orķestru instrumentu skaitu palielināt, jo tajos laikos šiem orķestriem netika uzstādītas prasības koncertmuzikas atskaņošanai. Ja atsevišķās vietās šāda vēlēšanās arī radās, tad, neskatoties uz to, ka latviskā dziesma jau bija tālu pāršalkusi latviskos novadus, latvisko tauru orķestru skaņdarbu vēl bija ļoti maz. Tauru orķestriem bija jāapmierinas ar sveštautu komponistu darbiem, kuri bieži caur vairākkārtējiem kļūdainiem pārrakstījumiem sagādāja klausītājam tādu «mākslas baudījumu», ka lielākai daļai muzikas draugu radās vēlēšanās šādus priekšnesumus klausīties retāk. Bez tam šeit jāievēro arī tas, ka orķestru vadītāju zināšanu līmenis nesniedzās daudz tālāk par deju spēlēšanu. Tikai vēlāk, kad Aizsargu organizacijai uzticēja vienu no vadošām lomām kulturalās dzīves vadīšanā un veidošanā, lielas pārmaiņas skāra arī tauru orķestrus. Sevišķi straujas pārmaiņas šajā virzienā iezīmējās pēc

vēsturiskā 1934. g. 15. maija pārvērtībām. Pie aizsargu pulku štabiem nodibināja tauru orķestrus, kas komplektējās diezgan labos un lielos sastāvos (30—40 muziķu) ar sava aroda speciālistiem kā vadītājiem. Noorganizēja arī aizsargu tauru orķestru nošu apgādi ar latviskiem skaņdarbiem. Aizsargu orķestrus, vismaz reizi gadā, pārbauda arī aizsargu štaba orķestru virspārraugi. Ar aizsargu organizacijas rosību, tauru orķestri tagad nodibināti arī attālākos centros ar diezgan respektējamu muzikalu vērtību. Arvien biežāk sarīkojumos tagad varam dzirdēt latviskos skaņdarbus tauru orķestru atskaņojumos. Tauru orķestri tagad bieži uzņemas arī dievkalpojumu kuplināšanu baznīcās. Sevišķi Rom.-kat. baznīcās komplicētās mesas atskaņošana kopā ar kori no orķestra prasa jau diezgan lielas prasības.

Strādāsim, tad drīz, šķiet, būs izzudis arī ieskats, ka tauru orķestri derīgi tikai deju spēlēšanai, jo vajag tikai pavērot citās zemēs, tad redzēsim, ka tauru orķestri ir spējīgi atskaņot arī nopietno muziku, jo tur muziķu skaits orķestrī bieži vien ir 60—80, bez tam tie arī instrumentu tembru ziņā bagātāki. Neaizmirsīsim, ka tauru orķestru koncerti ir vienīgie no instrumentalās muzikas, kas visvairāk pieietami mūsu attālākiem novadiem.

Blakus Aizsargu organizacijai, tauru orķestru attīstībā liela loma piekrīt arī skolām un mazpulkiem. Reti tagad sastopama ģimnazija vai arodskola, kas gājienos, aktos, vai sarīkojumos nereprezentētos ar savu orķestri. Tāpat daudz tauru orķestru nodibinājušies arī pie mazpulkiem. Kā skolu, tā mazpulku orķestri jau daudzos gadījumos uzrāda diezgan augstu vērtējamus sasniegumus. Jāievēro, ka liela daļa šīs jaunatnes atgriezīsies savās lauku sētās un tur papildinās arī tauru orķestru dalībnieku skaitu līdz tādai pilnībai, kāda nepieciešama nopietnākas muzikas atskaņošanai. Tad arī radīsies daudz vairāk skaņdarbu tauru orķestriem, jo līdz šim nebija kas tos atskaņotu, un tad arī tauru orķestru skaņdarbi skanēs tikpat plaši un vareni kā latviskā kora dziesma.

Latviešu senajā kulturā blakus mūsu tautas dziesmām, dejām, teikām un pasakām, tautas parašām un dzīves uzskatam, blakus amatniecībai un celtniecībai viens no varenākiem un skaistākiem pieminekļiem ir un būs latviešu tautas tērpi un rotas . Šie cildenie vārdi rakstīti LLK izdotās grāmatas «Novadu tērpi» ievadā un domāti kā mudinājums cienīt un glabāt latviešu tautas nacionalās vērtības. Mūsu tautā daiļuma izjūta jau vērojama tālā senatnē. Tagadējā valsts austrumu daļā tā sevišķi izkopjas Jersikas karalistes laikos, kad labvēlīgos dzīves un darba apstākļos latviešu daiļamatniecība piedzīvoja savus ziedu laikus. Tās brīnumskaisti veidotās bronzas, sudraba rotas, audumi ar mirdzošiem rakstiem, kas tagad sakrāti muzejos, stāsta mums un liecina par mūsu tautas gara neatkarības un patstāvības spožo laikmetu. Tradicijās, kuru pamati rodami šai laikmetā, veidojušies arī tālākie latviešu kulturas ceļi, un tāpēc arī saprotams, ka nekāda sveša vara un smagie dzīves apstākļi šo dziņu pēc daiļuma un skaistuma mūsu tautā iznīcināt nespēja. Aplūkojot Latgales un Augšzemes novadu tautas mākslas pēdējā gadu simteņa izstrādājumus un salīdzinot tos ar senākiem šāda veida pieminekļiem, mēs varam teikt, ka arī mūsdienu tautas māksla iet patstāvīgus latviešu tautas garam īpatnus ceļus.

Latgales podnieku veidotie trauki, kurus tā iemīļojuši tautas mākslas cienītāji, vai arī Latgales kokgriezēju veidotie tēli, kuros mūsu mākslas vēsturnieki saskata latviešu tēlniecības pirmsākumus, tāpat arī daudzie mūsu senās celtniecības pieminekļi, greznās rotas, tautas tērpi un audumi — tie visi kopā

liecina par mūsu tautas kulturas senatnīgumu un latviskā gara spožumu. Tāpēc arī Latgales dziesmu svētkos tautas mākslām ierādīta izcila vieta. Latgales un Augšzemes tautas rota šajos svētkos atmirdzēs vēl neredzētā spožumā. Mirgos zīlotie vainagi, vizēs baltās sagšas, krekli un galvauti, kuplos koši rūtotie lindraki un vīru pelēkie muduru svārki, lāsos Latgales podnieku greznie trauki un līdz ar viņiem mūsu dižās senatnes noslēpumi pavērsies muzeja novietnēs.

Silajāņu podnieka darinājums. **Latgales, Augšzemes dziedātājas sava novada krāšņos tērpos.**

Latgales dziesmu svētku koru un tauru orķestru

KONCERTS

Stropu mežā

svētdien, 16. jūnijā, plkst. 16^{30}

I

J. Norviļa — Kam drosme ir (K. Ulmaņa teksts)

J. Vītola — Gaismas pils (Ausekļa teksts)

J. Norviļa — Dziesmu kalnā (K. Plencinīka teksts)

E. Dārziņa — Mēness starus stīgo (Aspazijas teksts)

Apvienotie jauktie kori

A. Jurjāna — Kantate Tēvijai

Apvienotie jauktie kori tauru orķestra pavadījumā
Soliste Anna Skrūzmane

20 min. starpbrīdis

II

E. Dārziņa — Pie tēvu zemes dārgās (Ausekļa atdzejojums)

J. Kalniņa — Jūras spožums (K. Skalbes teksts, pirmatsk.)

Apvienotie vīru kori

E. Vīgnera — Kā Daugava vaida (Ausekļa teksts)

J. Norviļa — Mūsu zeme (Raiņa teksts)

Apvienotie vīru kori tauru orķestra pavadījumā

A. Ābeles — Latviešu zemnieku svētki (Pirmatskaņojums)

Apvienotie tauru orķestri virsdiriģenta Alfreda Sprinča vadībā

Jāņa Mediņa — Dzimtene

Apvienotie tauru orķestri virsdiriģenta Voldemāra Ruļļa vadībā

A. Feila — Fantazija par Latgales tautas melodijām (Pirmatskaņojums)

Apvienotie tauru orķestri virsdiriģenta Alfreda Sprinča vadībā

J. Ivanova — Razna (Pirmatskaņojums)

Apvienotie tauru orķestri virsdiriģenta Voldemāra Ruļļa vadībā

20 min. starpbrīdis.

III

J. Graubiņa — Leigū! T. dz. (Pirmatskaņojums)

Em. Melngaiļa — Gaismeņa ausa T. dz. (Pirmatskaņojums)

J. Graubiņa — Ejme, ejme mōsenis T. dz. (Pirmatskaņ.)

Em. Melngaiļa — Svešāi zemē T. dz.

J. Rozīša — Sērmi zyrgi, jauni puiši T. dz.

A. Feila — Kas maņ beja nadzeivōt T. dz. (Pirmatskaņojums)

J. Rozīša — Lobs ar lobu sasatyka T. dz.

Apvienotie jauktie kori.

Svētku koru virsdiriģents **Teodors Reiters**

Latgales dziesmu svētku mākslinieciskā vadība

Virsdiriģents — Teodors Reiters

Virsdiriģenta vietnieki koru rajonu mēģinājumos —

Alfreds Feils

Jānis Svenne

Arnolds Lapiņš

Jūlijs Rozītis

Pēteris Pakalns

Oskars Kušķis

Alberts Mucenieks

Tauru orķestru virsdiriģenti —

Alfreds Sprincis

Voldemārs Rullis

Aleksandrs Nīcovs

Latgales dziesmu svētku rīcības komitejas prezidijs

Priekšsēdētājs:

A. Švirksts — Daugavpils pilsētas vecākais

Vicepriekšsēdētāji:

J. Driviņš — Rēzeknes pilsētas vecākais

D. Silavs — Daugavpils apriņķa priekšnieks

Sekretars:

A. Vanags — «Daugavas Vēstneša» atb. redaktors

Prezidija locekļi:

Ģen. Ž. Bachs

Dr. A. Broks — Aglonas ģimnazijas direktors

K. Dāvis — 1. Daugavpils valsts ģimnazijas direktors

A. Feils—Daugavpils pilsētas tautas konservatorijas direktors

Dr. V. Ģinters — Valsts vēsturiskā muzeja direktors

Inž. H. Janevičs — Š. Z. ceļu departamenta 5. raj. inženieris

Fr. Jeromans — Daugavpils apriņķa vecākais

O. Kalējs — Valsts vēst. muzeja Daugavpils nod. pārzinis

J. Krīgens — Daugavpils prefekts

Plkv.-ltn. S. Lagzdiņš — 18. Daugavpils aizs. pulka kom. pal.

Dr. H. Malvess — Daugavpils apriņķa ārsts

G. Strazdiņš — Daugavpils pilsētas valdes loceklis

J. Svenne — 18. Daugavpils aizsargu pulka koru diriģents

Plkv.-ltn. E. Zariņš — AEV Daugavpils nodaļas priekšnieks

Latgales dziesmu svētku rīcības komitejas locekļi

P. Bašķo — Jēkabpils tautskolu inspektors

K. Broks — Ilūkstes apriņķa priekšnieks

F. Butners — Rēzeknes novada mazpulku inspektors

Plkv. R. Ceplītis

A. Duļbinskis — Katoļu jaunatnes biedrību pārstāvis

O. Ejups — Abrenes apriņķa 1. iec. tautskolu inspektors

K. Fabriks — Katoļu jaunatnes biedrību pārstāvis

Kapt.-ltn. V. Frišmanis — 3. Ludzas aizsargu pulka komandiera palīgs

K. Ģērķis — 17. Rēzeknes aizsargu pulka kapelmeistars

J. Grebeža — Stud. korp. «Aurora» pārstāve

Kpt. J. Grosbergs — 19. Abrenes aizsargu pulka kom. palīgs

K. Ivanāns — Abrenes apriņķa 2. iec. tautskolu inspekt.

J. Jaudzems — Rēzeknes ģimnazijas direktors

St. Jaunzems — Stud. korp. «Lacuania» pārstāvis

K. Jozuus — 19. Abrenes aizsargu pulka koru diriģents

V. Kampars — Jēkabpils apriņķa priekšnieks.

J. Kuncāns — Daugavpils 1. iecirkņa tautskolu inspektors

J. Krivāns — Kārsavas koru diriģents

F. Kraminš — Rēzeknes Ev.-lut. draudzes mācītājs

St. Kursītis — Rēzeknes apriņķa priekšnieks

A. Kimerāls — Abrenes apriņķa vecākais

J. Kalve — Abrenes apriņķa priekšnieks.

M. Kalve — Ludzas apriņķa vecākais

A. Kārkliņš — Ludzas apriņķa priekšnieks

N. Liepiņš — Jēkabpils pilsētas vecākais

Fr. Laganovskis — Abrenes novada mazpulku inspektors.

P. Mežulis — Daugavpils 2. iecirkņa tautskolu inspekt.

K. Mediņš — 17. Rēzeknes aizsargu pulka koru diriģents

A. Nīcovs — 19. Abrenes aizsargu pulka koru diriģents

E. Ozols — Abrenes pilsētas vecākais

P. Pakalns — 4. Jēkabpils aizsargu pulka koru diriģents

I. Paķulis — Ludzas apriņķa tautskolu inspektors

P. Prikulis — Jēkabpils apriņķa vecākais

A. Rumpēteris — Daugavpils Ev.-lut. draudzes prāv.

B. Rudeiko — Stud. biedrības «Latgale» pārstāvis

B. Reinfelde — Daugavpils pilsētas teatra kora diriģ.

A. Ruško — Rēzeknes apriņķa vecākais
V. Rullis — 2. Daugavpils valsts ģimnazijas kora diriģ.
E. Sarkans — Katoļu jaunatnes biedrības pārstāvis
J. Stūrītis — 12. Ilūkstes aizsargu pulka koru diriģ.
A. Stabrcvskis — stud. b-bas «Montania» pārstāvis
J. Seilis — Rēzeknes apriņķa 1. iec. tautskolu inspektors
Adm. vltn. J. Sprincis — 1. Jātnieku pulka orķestra kapelmeistars
J. Spridzāns — Ludzas pilsētas vecākais
V. Stūrītis — Daugavpils novada mazpulku inspektors
J. Stabulnieks — Daugavpils valsts skolotāju instituta kora diriģents
Fr. Sčensnovičs — Rēzeknes virspriesteris
K. Šēnhofs — Rēzeknes apriņķa 1. iec. tautskolu inspektors
A. Šteinhards — Ilūkstes novada mazpulka inspektors
T. Tomsons — D. L. B. komercskolas kora diriģents
A. Teicāns — Katoļu jaunatnes biedrības pārstāvis
S. Trubeckis — Ilūkstes virspriesteris
H. Trūps — «Latgolas Vōrds» atb. redaktors
N. Trepše — Studentu biedrības «Catholica» pārstāvis
K. Upītis — Ilūkstes apriņķa tautskolu inspektors
J. Uljāns — «Jaunais Vōrds» atb. redaktors
A. Vasiļevskis — Katoļu jaunatnes biedrības pārstāvis
J. Vikštrems — Daugavpils Ev.-lut. draudzes kora diriģents
A. Velkme — «Tautas pils» biedrības priekšnieks
A. Vepers — Ilūkstes apriņķa vecākais.
A. Vāverāns — Ilūkstes pilsētas vecākais
R. Vancere — Jēkabpils mazpulku novada inspektore
Kpt. A. Žiguris — 17. Rēzeknes aizsargu pulka kom. palīgs

A. Rupainis - Katoļu jaunatnes biedrības pārstāvis

Latgales dziesmu svētku

Programas komisija

Priekšsēdētājs: A. Feils — Daugavpils pilsētas tautas konservatorijas direktors. Locekļi: J. Rozītis — Rēzeknes skolotāju instituta kora diriģents; J. Svenne — 18. Daugavpils aizsargu pulka koru diriģents; V. Rullis — 2. Daugavpils valsts ģimnazijas kora diriģents; K. Mediņš — 17. Rēzeknes aizsargu pulka koru diriģents; A. Rupainis — skolotājs; O. Kušķis — Zilupes kora diriģents; P. Ore — skolotājs; K. Jozuus — 19. Abrenes aizsargu pulka koru diriģents.

Budžeta komisija

Priekšsēdētājs: Fr. Jeromans — Daugavpils apriņķa vecākais. Locekļi: V. Vanadziņš — Latvijas kreditbankas Daugavpils nodaļas direktors; Fr. Zeps — Valsts zemes bankas Daugavpils nodaļas priekšnieks; V. Oglevics — Latvijas bankas Daugavpils nodaļas pārvaldnieks; A. Vārpsalietis — Daugavpils pilsētas valdes loceklis; A. Lānis — Vispārējās lauksaimniecības bankas pilnvarotais Daugavpilī; A. Ruško — Rēzeknes apriņķa vecākais; M. Kalve — Ludzas apriņķa vecākais; A. Kinerāls — Abrenes apriņķa vecākais.

Būvkomisija

Priekšsēdētājs: G. Strazdiņš — Daugavpils pilsētas valdes loceklis. Locekļi: inž. E. Šulcs — pilsētas architekts; inž. A. Mākulis — Daugavpils apr. būvinspektors.

Kārtības komisija

Priekšsēdētājs: J. Krīgens — Daugavpils pilsētas prefekts. Locekļi: G. Paeglis — Daugavpils pilsētas valdes loceklis; V. Stūrītis — Daugavpils novada mazpulku inspektors; A. Kauķis — Prefekturas 1. iec. priekšnieks; A. Ontužāns — Mazpulku rajona vecākais; H. Švarcbachs — Daugavpils apgabaltiesas loceklis; A. Lācis — Mazpulku rajona vecākais; A. Markitāne — 18. Daugavpils aizsargu pulka fiz. audzin. instruktore; F. Sūcis — miertiesnesis.

Satiksmes komisija

Priekšsēdētājs: inž. H. Janevičs — Šoseju un zemes ceļu departamenta 5. rajona inženieris. Locekļi: K. Jakovskis — Daugavpils stacijas priekšnieks; St. Augustāns — darba inspektors; Vltn. J. Zilla-Zillaps — 1. Jātnieku pulka pārstāvis; K. Lapsa — 18. Daugavpils aizsargu pulka adjutants; K. Muižulis — Dzelzceļu 6. iec. ekspluatacijas revidents.

Preses un propagandas komisija

Priekšsēdētājs: A. Vanags — «Daugavas Vēstneša» atbildīgais redaktors. Locekļi: H. Trūps — «Latgolas Vōrds» atbildīgais redaktors; M. Uljāns — «Jaunais Vōrds» atbildīgais redaktors; V. Lejasozols — «Daugavas Vēstneša» redaktors.

Sarīkojumu komisija

Priekšsēdētājs: O. Kalējs — Valsts vēsturiskā muzeja Daugavpils nodaļas pārzinis. Locekļi: A. Vanags — «Daugavas Vēstneša» atbildīgais redaktors; M. Apeļs — rakstnieks; A. Erss — rakstnieks; J. Klīdzējs — rakstnieks.

Tautas tērpu godalgošanas komisija

Priekšsēdētājs: Dr. V. Ģinters — Valsts vēsturiskā muzeja direktors. Locekļi: O. Kalējs — Valsts vēsturiskā muzeja Daugavpils nodaļas pārzinis; A. Dzērvītis — Valsts daiļamatniecības skolas direktors; R. Sudmalis — Liepājas pilsētas muzeja direktors; M. Druviņa — Izglītības ministrijas instruktore; L. Duka-Stepe — skolotāja; V. Veisbārte — skolotāja; V. Grīnberģe — Valsts vēsturiskā muzeja darbiniece; A. Karņups — Valsts vēsturiskā muzeja etnografiskās nodaļas vadītājs; V. Timmermane — skolotāja; E. Cinats — Abrenes novada mājturības instruktore; E. Leja — Zvirgzdienes aizsardžu nodaļas priekšniece; L. Kažoka — skolotāja; M. Ņukša — skolotāja; H. Tapoļska — Viesītes rajona mājturības instruktore.

Medicīniskās palīdzības komisija

Priekšsēdētājs: Ārsts H. Malvess — Daugavpils apriņķa ārsts. Locekļi: Ārsts J. Tepfers — Sarkanā Krusta Daugavpils slimnīcas direktors; Ārsts P. Grišāns — Daugavpils apvienotās slimnīcas direktors.

Saimnieciska komisija

Priekšsēdētājs: Plkv.-ltn. E. Zariņš — AEV Daugavpils nodaļas priekšnieks. Locekļi: K. Dzenītis — Daugavpils pilsētas valdes juriskonsultants; J. Leitis — Sarkanā Krusta Daugavpils slimnīcas saimniecības pārzinis.

Revizijas komisija

Priekšsēdētājs: K. Dāvis — 1. Daugavpils valsts ģimnazijas direktors. Locekļi: V. J. Bērziņš — Daugavpils pilsētas valdes loceklis; A. Krims — Daugavpils pilsētas valdes revizijas komisijas priekšsēdētājs; St. Jaudzems — Rēzeknes valsts ģimnazijas un komercskolas direktors; K. Ūbelītis — «Daugavas Vēstneša» saimniecības pārzinis.

Dziesmu svētku tehniskā vadība

Administrators agr. T. Milts, palīgi — O. Drevinskis (svētku biroja vadītājs), K. Dzirkalis (goda viesi), J. Zeps (dziedātāju novietošana). A. Rudzītis, Fr. Jaunzems un A. Lielausis (gājiena vadība), A. Auziņš (dzelzceļu satiksmes vadība un koru-orķestru komandants), A. Lavenieks un O. Breņķis (ziņu biroja vadība), P. Dzenītis (vietējā satiksme) un A. Timermanis (biļešu kasu uzraudzība).

Svētku laukuma būves pēc arch. O. Krauzes projekta — A. Liepiņa un B. Puzo izvedumā.

Naudas un balvu ziedotāji

etnografiski pareizi darināto tautas tērpu godalgošanai un vispārējai Latgales dziesmu svētku sekmēšanai*)

VALSTS PREZIDENTS

Daugavpils pilsētas vecākais
Valsts zemes bankas pārvaldnieks
C/S. «Turība»
Latvijas kreditbankas Daugavpils nodaļa
Rēzeknes pilsētas vecākais
Kulturas fonds
Rakstu un mākslas kamera
«Daugavas Vēstneša redakcija
Lauku pašvaldību fonds
Latvijas hipoteku banka
Latvijas Lauksaimniecības kamera
D. Gordons
Ziļupes pilsētas vecākais
Ilūkstes pilsētas vecākais
Žurnals «Zeltene»
Jēkabpils apriņķa vecākais
Akc. sab. «Kūdra» direktors
Latvijas sieviešu nacionalā liga
Valsts elektrotechniskā fabrika
Akc. sab. «J. A. Kukurs»
Apvienotā kuģniecības akc. sabiedrība
Akc. sab. «Ogle»
Akc. sab. «Degviela»
Akc. sab. «Rīgas vilnas rūpnieks»
M. Kalniņš — ķīmiskā fabrika
Krustpils pilsētas vecākais
Krustpils pilsētas valde
Daugavpils apriņķa vecākais
Daugavpils apriņķa pagastu un pilsētu pašvaldību sadarbes apvienība
Latvijas profesiju kamera
Tautas labklājības ministrs
Abrenes apriņķa vecākais
Darba kamera
Linavas pagasta valde
Vipes pagasta valde
Rīgas pilsētas lielvecākais
Ludzas apriņķa vecākais
Ludzas pilsētas vecākais
Akc. sab. «Rīgas audums» direktors
Akc. sab. «Rota»
Ludzas krājaizdevu sabiedrība
Šķaunes pagasta valde
Sakstagala pagasta vecākais
Rēzeknes apriņķa vecākais
Balvu pilsētas vecākais
Sēlpils pagasta valde
Lašu pagasta valde
Daugavpils krājaizdevu sabiedrība
Istras pagasta valde
Abrenes pilsētas vecākais
Akc. sab. «Apavi»
Daugavpils latviešu biedrība
Daugavpils tirgotāju-rūpnieku biedrība
Ilūkstes aizsargu pulka komandiers

*) Līdz rakstu krājuma sastādīšanas dienai

Ilūkstes apriņķa priekšnieks
Kārsavas pagasta valde
17. Rēzeknes aizsargu pulka komandiers
Valsts zemes bankas Rēzeknes nodaļas priekšnieks un darbinieki
Latvijas Amatniecības kamera
Kacēnu pagasta valde
Līvānu pilsētas vecākais
Biķernieku pagasta valde
Akc. sab. «Ādu un vilnas centrale»
Akc. sab. «Laima»
Aulejas pagasta valde
Kapiņu pagasta valde
Akc. sab. «Dzirnavnieks»
Vārkavas pagasta valde
Rundēnu pagasta valde
Akc. sab. «Tabaka»
Gostiņu pilsētas vecākais
Rēzeknes latviešu biedrība «Tautas Pils»
Pildas pagasta valde
Kaunatas pagasta vaide
Subatas pilsētas vecākais
Aizkalnes pagasta valde
Meņņu pagasta valde
Nirzas pagasta valde
Skaistas pagasta valde
Mazzalves pagasta valde
Upmales pagasta valde
Akc. sab. «Šiferis»
Galēnu pagasta valde
Līksnas pagasta valde
Viļēnu pagasta valde
Armijas ekonomiskā veikala Daugavpils nodaļa
Patērētāju biedrība «Vienība»
Silenes pagasta valde
19. Abrenes aizsargu pulka komandiers
Indras pagasta valde
Vispārējā Lauksaimniecības banka
Seces pagasta valde
Asūnes pagasta valde
Kalupes pagasta valde
Raudas pagasta valde
Viļakas pagasta valde
Sunākstes pagasta valde
Zvirgzdenes pagasta valde
Latvijas banka
18. Daugavpils aizsargu pulka komandiers
Latvijas skolotāju biedrības Daugavpils nodaļa
Asares pagasta valde
Grīvas pilsētas valde

Vienmēr un visur uzvarētājs
•G. ĒRENPREIS ORIGINAL•
velosipēds
G. ĒRENPREIS
Lielākā velosipēdu fabrika, Rigā, Brīvības ielā № 2

Vispārējā svētku sarīkojumu programa

No 9. — 16. jūnijam 1) Jersikas un Dignājas pilskalnu atradumu izstādes, Valsts mākslas muzeja nodaļas un muzeja pārbūvēto telpu atklāšana Valsts vēsturiskā muzeja Daugavpils nodaļas telpās, Saules ielā Nr. 5/7.
2) Tēlotājas mākslas izstāde 16. pilsētas pamatskolā, Saules ielā Nr. 5.

No 10. — 24. jūnijam Veselības veicināšanas biedrības skate «Sargi sevi», Lāčplēša ielā Nr. 10/12.

No 11. — 16. jūnijam 1) Zvejnieka dēla u. c. Latvijā uzņemto filmu izrādes kino teatros.
2) Tauru orķestru un vīrukoru koncerti Dubrovina dārzā.

No 12. — 16. jūnijam Latgales rakstniecības izstāde Valsts Daugavpils skolotāju institūtā, Saules ielā Nr. 1/3.

No 13. — 18. jūnijam Mājizstrādājumu izstāde-tirgus 1. Daugavpils valsts ģimnazijā, Vadoņa ielā Nr. 32.

No 14. — 16. jūnijam 1) Rakstnieku vakari Kr. Valdemāra pamatskolā, Kr. Valdemāra ielā Nr. 37.
2) Teatra izrādes Daugavpils pilsētas teatrī, Vienības namā.

15. jūnijā, plkst. 6.00 Vīrukoru un izlases orķestru kopmēģinājums Stropu mežā.
Plkst. 9.00 Jaukta sastāva koru un izlases orķestra kopmēģinājums Stropu mežā.
Plkst. 15.30 Tauru orķestru kopmēģinājums Stropu mežā un tautas tērpu vērtēšanas darba nobeigums
Plkst. 20.00 Tautas tērpu godalgošanas akts, simfoniskā orķestra un solistu koncerts Vienības nama koncertzālē.

16. jūnijā, plkst. 5.00 Vīrukoru un izlases orķestru ģeneralmēģinājums Stropu mežā.
Plkst. 6.15 Jaukta sastāva koru un izlases orķestru ģeneralmēģinājums Stropu mežā.
Plkst. 10.00 Svinīgi dievkalpojumi visu konfesiju baznīcās.
Plkst. 16.30 Dziesmu svētku atklāšana un koncerts Stropu mežā.
Plkst. 22.00 Iluminacija un dejas svētku laukumā

LATGALES DZIESMU SVĒTKOS PIEDALĀS

Abrenes apriņķa kori

Kori	dz	Diriģenti
Abrenes aizsargu pulka štaba	34	Rūdolfs Apsītis
Augšpils aizsargu nodaļas	32	Voldemārs Duka
Bakarevas - Latgales zemnieku jaunatnes b-bas	38	M. Duškina
Baltinavas aizsargu nodaļas	25	A. Bražinskis
Baltinavas R.-katoļu baznīcas un katoļu jaunatnes b-bas	44	Boļeslavs Jermaks
Balvu Latvijas katoļu jaunatnes biedrības un Balvu lauksaimniecības biedrības	70	Antons Gertmanis
Balvu aizsargu nodaļas	61	brīvm. Olīvs Mētra
Bērzpils aizsargu nodaļas	73	Jāzeps Bernis
Balvu valsts ģimnazijas	88	brīvm. Olīvs Mētra
Bēržu Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	73	Jānis Novicāns
Gauru pagasta	40	Konstantins Skritņiks
Kacēnu aizsargu nodaļas	37	Kārlis Stradiņš
Kokorevas Rom.-katoļu baznīcas	42	Miķelis Laizāns
Kupravas Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	41	Francis Logins
Liepnas aizsargu nodaļas	28	Jānis Lembergs
Rugāju 6-kl. pamatskolas pieaugušo	41	Gregors Osonietis
Rugāju valsts 2 gad. lauksaimniecības skolas	42	Anna Skrodere
Silenieku	42	E. Šmite
Sproģu pamatskolas	37	Jānis Brants
Šķilbēnu aizsargu nodaļas	33	Alīse Āboliņa
Šķilbēnu R.-katoļu baznīcas	42	J. Žilinskis
Tilžas aizsargu nodaļas	47	Kārlis Seržāns
Vīksnas aizsargu nodaļas	45	Jānis Brants
Viļakas aizsargu nodaļas un garnizona apvienots	46	K. Jozuus

Daugavpils apriņķa kori

Kori	dz.	Diriģenti
Aglonas apvienotais koris «Atbalss»	52	Aleksandrs Vasiļevskis
Aiviekstes aizsargu nodaļas	39	Andrejs Bēķis
Aizkalnes aizsargu nodaļas	42	Jānis Grebežs
Asūnes - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	38	Pēteris Pūteris
Aulejas - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	37	Miķelis Gradkovskis
Dagdas pagasta aizsargu nodaļas un Dagdas R.-kat. baznīcas	59	Konstantins Zalāns
Daugavpils aizsargu pulka štaba bataljona	53	Jānis Svenne
Garnizona v./i.	25	Jānis Svenne
Daugavpils ev.-lut. draudzes jaunatnes	34	Arvīds Upesleja
Daugavpils ev.-lut. draudzes	34	Jēkabs Vikštrems
Daugavpils - Grīvas amatnieku biedrības	52	Voldemārs Pipurs
Daugavpils Latviešu biedrības komercskolas	106	Teodors Tomsons
Daugavpils Latviešu biedrības	57	Alfrēds Feils
Daugavpils - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	30	Mamerts Celminskis
Daugavpils pilsētas teatra	42	Berta Reinfelde
Daugavpils strādnieku arodbiedrības	30	Staņislavs Deinis
1. Daugavpils valsts ģimnazijas	57	Alfrēds Feils
2. Daugavplis valsts ģimnazijas	213	Voldemārs Rullis
Daugavpils valsts skolotāju instituta	120	Jānis Stabulnieks
Dunavas R.-kat. baznīcas koris	29	B. Skrimblis
Gostiņu pilsētas aizsargu nodaļas	33	Alma Skudra

Kori	dz.	Diriģenti
Indras	80	Dailons Zālītis Jāzeps Stankevičs Antons Seipulnīks Jānis Stankevičs
Izvaltas aizsargu nodaļas	37	Anna Ikaunieks
Izvaltas - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	47	Jāzeps Gūds
Jaunaglonas sieviešu ģimnazijas	40	V. Lubgina
Jezupovas - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	93	Anfims Udovs
Kalupes aizsargu nodaļas	79	Pēteris Brakovskis
Kapiņu aizsargu nodaļas	30	Sofija Preiss
Krāslavas pagasta aizsargu nodaļas	40	Augusts Balodis
Krāslavas pilsētas aizsargu nodaļas un R.-kat. draudzes	63	Vladimirs Parelis Ludviķis Baļulis
Krustpils Latviešu biedrības	50	Ernests Straušs
60. Krustpils mazpulka	62	Emīls Krastiņš
Krustpils pagasta aizsargu nodaļa	46	Francis Vuguls
Līksnas lauksaimniecības biedrības	78	Mečislavs Butņickis
Latgales Latviešu biedrības «Saule» sieviešu arodskolas	129	Berta Reinfelde
Līksnas aizsargu nodaļas	71	Pēteris Proņevskis
Līvānu lauksaimniecības biedrības	75	Pāvils Zaščerinskis Boļeslavs Daukšts
Līvānu pagasta Jersikas aizsargu nodaļas	24	Pēteris Pavārs
Līvānu pilsētas komercskolas	75	Johans Irbe
Medņu aizsargu nodaļas	49	Nikolajs Āriņš
Naudaskalna pamatskolas	34	Zigfrids Trakšs
Nīcgales aizsargu nodaļas	38	Pēteris Brakovskis
Robežsargu aizsargu nodaļas	22	Vladislavs Vanaģelis
Preiļu R.-kat. baznīcas	38	H. Novicāns
Skaistas lauksaimniecības biedrības	60	Ludviķis Čivkulis

Kori	dz.	Diriģenti
Sprukstu R.-kat. jaunatnes biedrības	31	Boļeslavs Mičūns
Vanagu -Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	36	Antons Auzāns
Vārkavas aizsargu nodaļas	33	Jānis Liepiņš
Višķu aizsargu nodaļas	38	Jānis Vaivods
Vīpes pagasta lauksaimniecības biedrības un aizsargu nodaļas	59	Andrejs Bikaunieks

Ludzas apriņķa kori

Briģu aizsargu nodaļas	24	Oskars Kušķis
Gauru pagasta	39	Konstantins Skritņiks
Kārsavas aizsargu nodaļas un	45	Miķelis Zubkāns J. Krivāns
Malnavas Rom.-kat. baznīcas	89	Miķelis Zubkāns
Kārsavas ģimnazijas	35	Voldemārs Ālers
Ludzas aizsargu pulka štaba	19	Eduards Rampans
Landskaronas R.-kat. baznīcas	28	L. Rutkis
Landskaronas - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	35	Ignats Livmanis
Ludzas R.-kat. baznīcas un jaunatnes	94	Pēteris Ore
Ludzas valsts ģimnazijas	128	Juris Gailis
Malnavas lauksaimniecības vidusskolas	27	Boļeslavs Levkāns
Mērdzenes aizsargu nodaļas	90	A. Zdanovskis
Nautrēnu - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības un aizsargu nodaļas	36	Olga Gaigala
Nirzas aizsargu nodaļas	42	Nikolajs Krampis
Pasienes aizsargu nodaļas	29	Stepāns Viļumovskis S. Kazeks.
Pildas aizsargu nodaļas	31	Konstantins Sprūdžs
Pušmucovas R.-kat. baznīcas	13	Jānis Kudravcevs
Rundēnu aizsargu nodaļas		

Kori	dz.	Diriģenti
Šķaunes aizsargu nodaļas	34	Oskars Kušķis
Zilupes aizsargu nodaļas	39	Oskars Kušķis
Zvirgzdienes aizsargu nodaļas	25	Jānis Kļaviņš

Rēzeknes apriņķa kori

Atašienes lauksaimniecības biedrības	24	Aleksandrs Viļums
Bārkavas aizsargu nodaļas	45	Antons Zaļmežs
Beresnes R.-kat. baznīcas	46	Ksavers Ruža
Bērzgales - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	34	Izidors Rušenieks
Dricēnu - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	50	J. Puisāns
Ezernieku (Bukmuižas) apvienotais aizsargu nodaļas un R.-kat. baznīcas	38	Jānis Čakšs Kazimirs Mežeckis
Galēnu - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības un valsts Galēnu Ošupes lopkop. skolas	78	L. Bojārs
Kaunatas aizsargu nodaļas	31	Kazimirs Orskis
Maltas aizsargu nodaļas	36	Bertolds Ozols
Rēzeknes aizsargu pulka štaba	70	Klemens Mediņš
Rēzeknes R.-kat. baznīcas	49	Pēteris Sarkans
Rēzeknes valsts komercskolas un ģimnazijas	154	Jānis Lukšēvičs
Rēzeknes valsts skolotāju instituta	103	Jūlijs Rozītis
Rēznas aizsargu nodaļas	28	Salimons Gabris
Rozentovas Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	28	Broņislavs Kiščenko
Pušas R.-kat. baznīcas	25	Heronims Seņkāns
Sakstagala aizsargu nodaļas	37	Donats Pučeitis
Sarkaņu R.-kat. baznīcas	22	V. Krumpāns
Silajāņu aizsargu nodaļas (Feimaņu novada)	29	Amanda Berķe
Viļānu aizsargu nodaļas	32	Konstantins Mežatučs

Ilūkstes apriņķa kori

Kori	dz.	Diriģenti
Asares aizsargu nodaļas	34	Augusts Dūms
Bebrenes aizsargu nodaļas	55	Albīns Rupšenieks
Dēmenes lauksaimniecības biedrības	37	Jānis Petrovičs
Dunavas R-kat, baznīcas	29	Boļeslavs Skrimblis
Gārsenes lauksaimniecības biedrības	34	Jānis Indāns
Ilūkstes aizsargu pulka 3. rotas	26	Jānis Stūrītis
Ilūkstes Latviešu biedrības	38	Jēkabs Grīnbergs
Kaldabruņas dziedātāju	45	Voldemārs Kancāns Ādolfs Grigals
Kalkūnes 6-kl. pamatskolas pieaugušo	22	Helga Žagata
Kurcuma lauksaimniecības biedrības	33	Jāzeps Ašaks
Laukežu papildskolas	31	Ivars Markuss
Pilskalnes aizsargu nodaļas	25	Pēteris Indāns
Raudas aizsargu nodaļas	23	Jānis Blāķis
Raudas valsts papildskolas	20	Kārlis Jursons
Rubenes R.-kat. baznīcas	33	Roberts Skudra
Salienas valsts pamatskolas	47	P. Lejnieks
Skrudalienas aizsargu nodaļas	31	Augusts Bērziņš
Subatas un Aknīstes R.-kat. baznīcas	66	Konstantins Golubeckis
Sventes R.-katoļu baznīcas	42	Antons Mičuns
Sventes (Grendzas) R. - katoļu baznīcas	29	Boļeslavs Stalovskis

Jēkabpils apriņķa kori

Ābeļu aizsargu nodaļas koris	27	Jānis Kalniņš
Ābeļu lauksaimniecības biedrības	30	Alfrēds Jaunslāvietis

Kori	dz.	Diriģenti
Biržu lauksaimniecības biedrības «Darbs»	56	K. Freimanis
Daudzeses aizsargu nodaļas	30	Augusts Ziņģis
Jaunjelgavas aizsargu nodaļas	32	Eduards Dālmanis
Jaunjelgavas pilsētas komercskolas	85	Eduards Dālmanis
Jēkabpils aizsargu pulka štaba	38	Pēteris Pakalns
Mēmeles pagasta aizsargu nodaļas	27	Marianna Zirne
Neretas lauksaimniecības biedrības	36	Elza Krote
Sēlpils dziedāšanas biedrības	41	Kārlis Grasbergs
Slates aizsargu nodaļas	25	Alberts Kalniņš
Staburaga dziedāšanas biedrības	38	Marta Apsalone, J. Bārzdiņš
Sunaļkstes lauksaimniecības biedrības	53	A. Briedis
Viesītes izglītības biedrības	42	Vilhelms Krēlis
Zasas aizsargu nodaļas	51	Jēkabs Baško

Galvas pilsētas Rīgas kori

Āgenskalna Latviešu biedrības	33	A. Auziņš
Dzelzceļu aizsargu pulka koris	54	A. Auziņš
«Dzintarzeme»	64	Voldemārs Ozoliņš
Galvas pilsētas Rīgas pašvaldību darbinieku biedrības	61	Arvīds Predelis
Jaukts koris «Kanons»	26	A. Briģis
Ķīmiskās rūpniecības strādnieku arodbiedrības	52	Ēvalds Skudra
Klaustiņa	65	Haralds Mednis
Kultūras un sporta biedrības «Jugla»	25	M. Ozoliņš
Latvijas darba kameras	95	Haralds Mednis
Latvijas grāmatrūpnieku arodsavienības	66	Jānis Līcītis
Latvijas izglītības biedrības	60	A. Auziņš
A/S «Latvijas kokvilna» strādnieku un darbin. kluba	46	K. Liepiņš

Kori	dz.	Diriģenti
Latvijas tautas universitates Pārdaugavas nodaļas	63	Jānis Līcītis
Latviešu - lietuviešu vienības	77	Hermanis Prūsis
Metalrūpniecības strādnieku arodbiedrības	36	A. Jērums
«Rīgas audums» darbinieku	88	Teodors Reiters
Tekstilrūpniecības strādnieku arodbiedrības	64	J. Krauja

Pārējo valsts novadu kori

Alsviķu bibliotekas biedrības	43	A. Akmentiņš
Blomes dziedāšanas biedrības	23	Žanis Pakalns
Cesvaines baznīcas «Klints»	36	O. Zariņš
	37	Andrejs Laucenieks
Dobeles vienības	50	Oskars Zviedris
Dzelzavas	53	Edgars Emoliņš
Galgauskas dziedāšanas biedrības		
Gulbenes dziedāšanas biedrības un Gulbenes aizsargu nodaļas apvienotais	41	Alberts Mucēnieks
Ikšķiles aizsargu nodaļas koris	55	Leonards Špechts
Jaungulbenes dziedāšanas biedrības	52	Alfrēds Vardaunis
Jaunlaicenes izglītības biedrības «Strauts»	25	Emīls Rasa
Jaunlaicenes pagasta lauksaimniecības biedrības	24	Elza Mazpurāne
Jaunrozes lauksaimniecības biedrības	25	Jānis Blūms
Kārzdabas aizsargu nodaļas	28	Pēteris Ūbelītis
Kokneses kulturas biedrības	31	A. Ķeipāns
Kraukļu aizsargu nodaļas	34	Jānis Āboliņš
Krotes pagasta	34	M. Vārna
Lazdonas draudzes koris	60	Haralds Mednis
Liepājas valsts vidusskolas	106	Jānis Turss

Kori	dz.	Diriģenti
Lubānas lauksaimniecības biedrības	46	J. Ģēģeris
Lugāžu aizsargu nodaļas	55	A. Priednieks
Litenes aizsargu nodaļas	26	Boriss Cepurītis
Mālupes pagasta lauksaimniecības biedrības un aizsargu nodaļas	38	A. Ruņģis
Mores lauksaimniecības biedrības	41	Jānis Zelčs
Nogales aizsargu nodaļas	22	Fr. Obersts
Pociema aizsargu nodaļas	45	V. Pinzulis
482. Rozēnu mazpulka	34	Osvalds Lapsa
Siguldas kurorta	51	P. Rība
Skaistkalnes aizsargu nodaļas	37	Jānis Dūmiņš
Smiltenes muzikas un dziedāšanas biedrības	40	Jānis Baumanis
Tukuma strādnieku arodbiedrības	54	E. Krūza
Valkas aizsargu pulka štaba	63	Jānis Vilciņš
Vecgulbenes aizsargu nodaļas	38	Kārlis Mārtinsons
Vidrižu lauksaimniecības biedrības	44	Ernests Kukša
Zeltiņu lauksaimniecības biedrības	30	J. Kalējs

Igaunijas koris

Mõisakülas latviešu izglītības biedrības «Ars»	30	Ella Freivalde

Kori	dz.	Diriģenti

Daugavpils apriņķa kori

Aglonas ģimnazijas	69	Pēteris Turss
Garnizona	170	Antons Grundmanis Jānis Svenne Jēkabs Vikštrems
Daugavpils valsts arodskolas	140	Jānis Stabulnieks
Latgales zemnieku jaunatnes biedrības Daugavpils nodaļas	16	Staņislavs Deinis
Līksnas aizsargu nodaļas	15	Pēteris Proņevskis
Līvānu pilsētas aizsargu nodaļas	18	Johans Irbe

Jēkabpils apriņķa kori

Biržu aizsargu nodaļas	16	Ernests Āboliņš
Garnizonu	122	J. Zivtiņš Jānis Kalvāns
4. Jēkabpils aizsargu pulka štaba rotas dubultkvartets	9	Pēteris Pakalns

Rēzeknes apriņķa kori

Rēzeknes Latviešu biedrības «Tautas pils»	9	Kaspars Svenne
Rēzeknes strādnieku arodbiedrības vīru vokalais ansamblis	12	Kaspars Svenne

Galvas pilsētas Rīgas kori

Latvju vīru koru biedrības «Dziedonis» Rīgas nodaļa	43	Sergejs Duks
Kara skolas kadetu	200	Sergejs Duks
«Tēvija» dubultkvartets	8	A. Siliņš

Pārējo valsts novadu kori

Cēsu kurorta komitejas	41	Kārlis Šmits
Latvju vīru koru biedrības «Dziedonis» Jelgavas nodaļa	34	Roberts Balodis
Latvju vīru koru biedrības «Dziedonis» Liepājas nodaļa	46	Bierands Ķuņķis
Latvju vīru koru biedrības «Dziedonis» Saldus nodaļa	42	Alfrēds Vasmanis
Liepājas valsts vidusskolas	30	Jānis Turss
Pļaviņu pilsētas aizsargu nodaļas vīru ansamblis	12	Roberts Auziņš
Purmales pamatskolas	14	Kārlis Ozoliņš
Rucavas pagasta lauksaimniecības biedrības	29	Alfrēds Helmšteins
Smiltenes	22	P. Meistars
Sūnākstes aizsargu nodaļas	24	Andrejs Briedis
Š. Z. D. darbinieku biedrības Smiltenes nodaļas	23	Edgars Dambis
J. Tursa studijas	44	Jānis Turss

RADIOFONS
SAVIENO JŪS AR
VISU PASAULI

TAURU ORĶESTRI

Orķestri	dal.	Diriģenti
Abrenes apriņķa orķestri		
19. Abrenes aizsargu pulka	25	Aleksandrs Nīcovs
Baltinavas aizsargu nodaļas	15	Antons Rusmanis
Balvu aizsargu nodaļas	15	Olīvs Mētra
Daugavpils apriņķa orķestri		
Aglonas aizsargu nodaļas	12	Pēteris Turss
Aglonas ģimnazijas	21	Pēteris Turss
Karavīru	19	Jānis Balodis
Dagdas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības	9	Kusiels Vekslers
18. Daugavpils aizsargu pulka štaba	19	Voldemārs Rullis Roberts Liepkalns
Daugavpils dzelzceļnieku biedrības	15	Jēkabs Vikštrems
Daugavpils prefekturas orķestris	16	Roberts Egle
Daugavpils skolotāju instituta	11	Alfrēds Sprincis
Daugavpils strādnieku arodbiedrības pūtēju	16	Staņislavs Deinis
Daugavpils valsts dzelzceļu arodskolas pūtēju	30	Staņislavs Deinis Voldemārs Rullis
2. Daugavpils valsts ģimnazijas	16	Leopolds Šalchs
Grīvas valsts pamatskolas 433. mazpulka	17	Alfrēds Sprincis
Karavīru	11	Pēteris Zariņš
Līksnas aizsargu nodaļas	12	Pēteris Kāpostiņš
279. Līvānu valsts pamatskolas mazpulka	10	Andrejs Bikaunieks
Vīpes lauksaimniecības biedrības		
Rēzeknes apriņķa orķestri		
Ezernieku - Latvijas katoļu jaunatnes biedrības	9	Kazimirs Mežeckis
17. Rēzeknes aizsargu pulka štaba	24	Kārlis Ģērķis

Orķestri	dal.	Diriģenti
Karavīru	19	Kārlis Lagzdiņš
Varakļānu valsts ģimnazijas	19	Augusts Krisbergs

Ilūkstes apriņķa orķestri

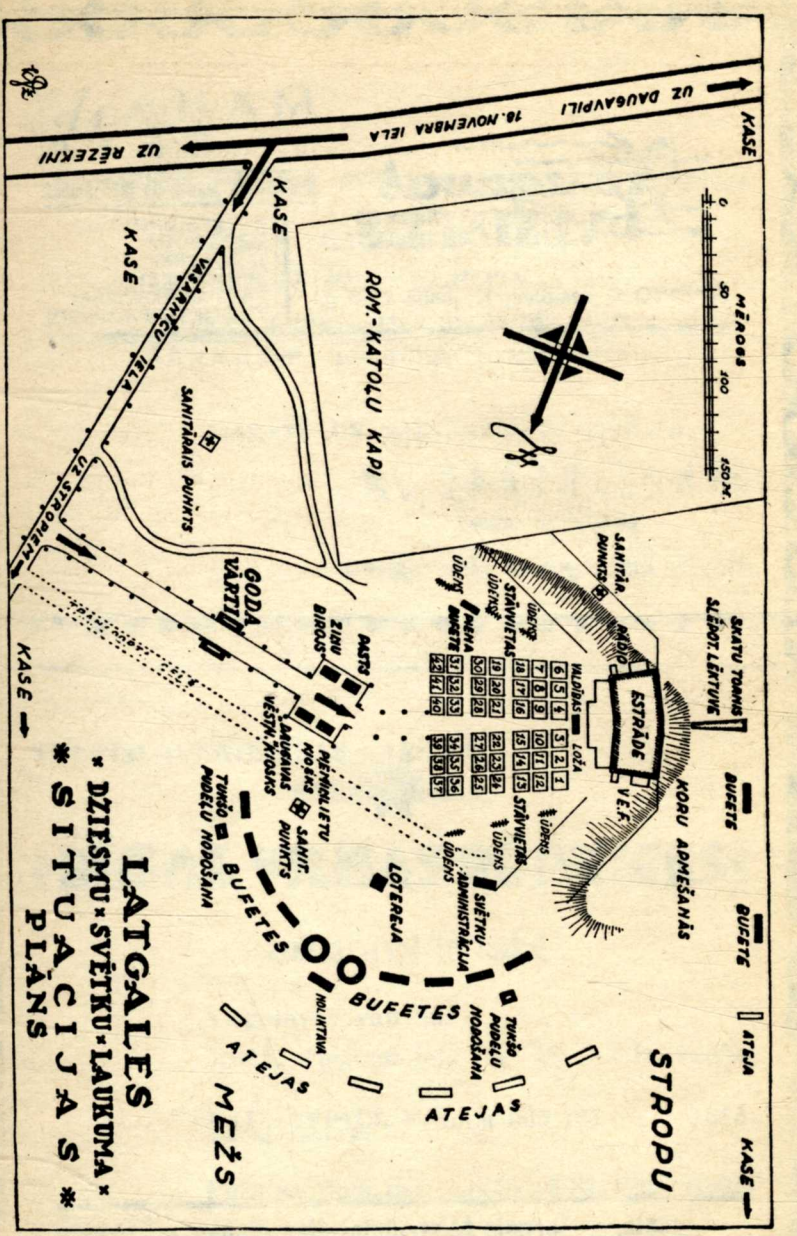
Gārsenes lauksaimniecības biedrības	13	Antons Sarkanbiks
351. Ilūkstes mazpulka	13	Pēteris Dimants
Sventes un Dēmenes aizsargu nodaļas apvienotais	16	Teodors Šmits

Jēkabpils apriņķa orķestri

4. Jēkabpils aizsargu pulka	24	Miķelis Karabanovs
Jēkabpils izglītības biedrības	14	Jānis Sulainis
Zalves lauksaimniecības biedrības	10	Konrāds Liniņš

Igaunijas orķestris

Mõisakülas muzikas biedrības «Akkord»	25	Aleksanders Miilbergs

Daugavas VĒSTNESIS

MANA SĒTA

Bezmaksas pielikums piekfdienās

LAUKSAIMNIECĪBAI
MĀJSOLIM
JAUNATNEI
BŪVNIECĪBAI
TAUTAS VESELĪBAI
TIESLIETU PADOMIEM

Nr. 140 ❖ Sestdien, 15. jūnijā 1940. g.

— plašais, modernais Austrumlatvijas dienas laikraksts

Atmiņai

no Latgales dziesmu svētkiem nepiemirstiet iegādāt

VĒRTĪGAS GRĀMATAS
LATVISKAS PIEMIŅLIETIŅAS
Latgales skatu kartes un daudz citus
dāvanām noderīgus priekšmetus

GRĀMATU UN RAKSTAMLIETU VEIKALĀ

A. GULBIS
Īpašn. A. Mālītis

Daugavpilī, Vadoņa ielā Nr. 19

TEKSTILRŪPNIECĪBAS AKCIJU SABIEDRĪBAS

»RĪGAS VILNAS RŪPNIEKS«

audumi ir labi

Tirgotavas vairumā:
RĪGĀ, Tirgoņu ielā Nr. 18, tālr. 21934.

DAUGAVPILĪ, Vadoņa ielā 16, „ 2675.

Fabrika Rīgā, Brīvības gatvē 31, tālr. 91972.

Latgales dziesmu svētku viesus un dalībniekus viesmīlīgi uzņems Armijas ekonomiskā veikala uzņēmumi

DAUGAVPILĪ, VIENĪBAS NAMA:

AEV RESTORĀNS — brokastis, pusdienas, vakariņas. Biljards, kabineti. No plkst. 21.30 24 deju muzika. Jumta terase.

AEV KAFEJNĪCA - KONDITOREJA — brokastis, tēja, atspirdzinoši dzērieni un saldējums. Pašu cepšuves kūkas, tortes, maizītes. Šokolāde un konfektes. Jumta terase. Salona muzika no plkst. 18 21.

AEV VIESNĪCA — silts un auksts tekošs ūdens, vannas, lifts. Laba virtuve.

MEŽCIEMA KURORTĀ,

7 km no Daugavpils, satiksme ar autobusu un vilcienu:

RESTORĀNS — brokastis, pusdienas, vakariņas. Salona trio. Laba bufete. Simfoniski koncerti restorāna dārza.

VIESNĪCA — atsevišķas istabas un apartamenti. Vannas. Terases. Vizināšanās pa Daugavu ar laiviņām. Tuvuma skuju mežs. Makšķerēšanas sports.

AEV SEZONAS VEIKALS — visas partikas preces, atspirdzinoši dzērieni.

Apmeklēt ludz
Armijas ekonomiskais veikals
Daugavpils nodaļa.

ARMIJAS EKONOMISKAIS VEIKALS
DAUGAVPILĪ, VIENĪBAS NAMA.

Manufaktūra. Apavi. Galanterija. Parfimērija. Sporta un medību piederumi. Gatavi apģērbi. Rotaļlietas. Majturības piederumi. Apģērbu darbnīca. Pārtika. Delikateses. Saldumi un augļi. Bez alkohola dzērieni.

Nāk
Latgales dziesmu svētku programma
Nodota salikšanai 21. 05. 90. Parakstīta iespiešanai 24. 05. 90. Papīra formāts 60x84 1/16. 2,8 uzsk. iespiedl. 2,8 uzsk. kr. nov. Ofseta tehnika. Pasūt. Nr. 179. Metiens 5000.

Daugavpils pilsētas Izpildkomitejas
Kultūras nodaļa

Iespiesta Latvijas PSR Valsts kultūras komitejas Latvijas Izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā, 228400 Daugavpilī, Valkas ielā 1, kooperatīvs «Poligrāfiķis».